

Územně analytické podklady
pro správní obvod obce s rozšířenou působností
Železný Brod

Zpracovatel:
Městský úřad Železný Brod
odbor územního plánování a regionálního rozvoje

Obsah:

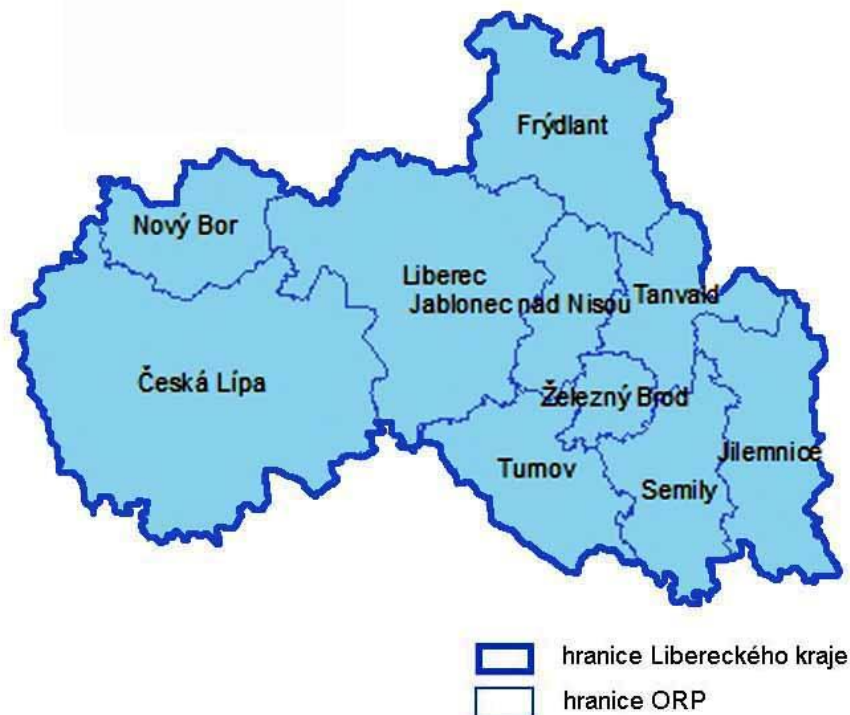
A. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území.....	5
ORP Železný Brod.....	5
Fyzickogeografické podmínky.....	9
<i>Geologické podmínky</i>	9
<i>Geomorfologické podmínky</i>	10
<i>Pedologické podmínky</i>	14
<i>Biogeografické podmínky</i>	14
<i>Klimatické podmínky</i>	15
<i>Hydrologické podmínky</i>	16
<i>Příroda a krajina</i>	20
<i>Nerostné suroviny</i>	22
Sociální podmínky.....	23
<i>Obyvatelstvo</i>	23
<i>Občanská vybavenost</i>	25
<i>Školství</i>	25
<i>Kultura</i>	25
<i>Zdravotní péče</i>	25
<i>Sociální péče</i>	25
Dopravní infrastruktura.....	25
Technická infrastruktura.....	26
<i>Zásobování plynem</i>	27
<i>Zásobování vodou</i>	28
<i>Kanalizace</i>	29
<i>Zásobování elektrickou energií</i>	30
<i>Telekomunikace</i>	31
Ekonomické podmínky.....	34
<i>Zaměstnanost</i>	34
<i>Cestovní ruch a rekreace</i>	34
Limity využití území.....	37
Hodnoty území.....	39
Záměry na provedení změn v území.....	41
<i>Místního významu</i>	41
<i>Nadmístního významu</i>	42
<i>Nadregionálního významu</i>	42
B. Rozbor udržitelného rozvoje území	43
SWOT analýza území.....	43
<i>Územní struktura</i>	43
<i>Ekonomický potenciál území:</i>	43
<i>Energetika:</i>	44
<i>Vodní hospodářství:</i>	44
Doprava a dopravní infrastruktura:.....	45
<i>Podmínky pro bydlení:</i>	46

<i>Demografie:</i>	46
<i>Občanská vybavenost:</i>	46
<i>Ochrana přírody a krajiny:</i>	47
<i>Lesní hospodářství:</i>	47
<i>Krajina:</i>	48
<i>Životní prostředí:</i>	48
<i>Zemědělství:</i>	49
<i>Přírodní podmínky:</i>	49
<i>Horninové prostředí:</i>	50
<i>Cestovní ruch:</i>	50
<i>Vyhodnocení vyváženosti pilířů:</i>	51
Problémy v území.....	52
Problémy k řešení v území ORP Železný Brod.	52
Přílohy	57

A. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

ORP Železný Brod

Správní obvod obce s rozšířenou působností Železný Brod se nachází v jihovýchodní části Libereckého kraje. Je jednou z 10 ORP v Libereckém kraji.

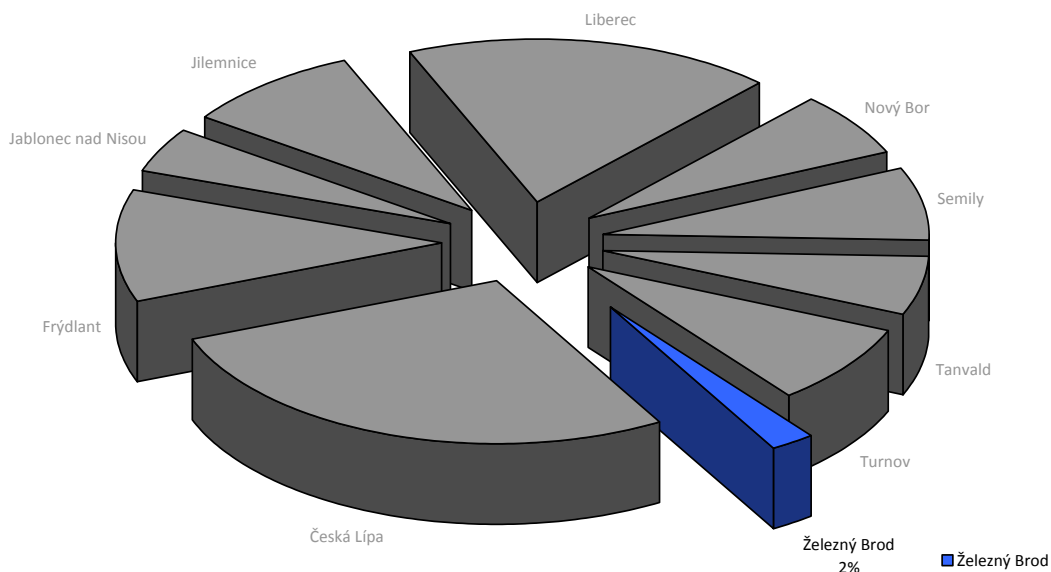
Obr. 1 – Liberecký kraj – územní členění dle ORP

ORP Železný Brod se nachází mezi ORP Jablonec nad Nisou (na severozápadě), ORP Tanvald (sever – severovýchod), ORP Semily (východ – jihovýchod) a ORP Turnov (jihozápad). Z uvedených ORP je ORP Železný Brod nejmenší v počtu obyvatel a rozlohy. Správní obvod ORP Železný Brod zahrnuje 11 obcí, ORP Jablonec nad Nisou 11 obcí, ORP Semily 22 obcí, ORP Tanvald 10 obcí, ORP Turnov 37 obcí.

Tabulka se základními údaji o ORP v Libereckém kraji

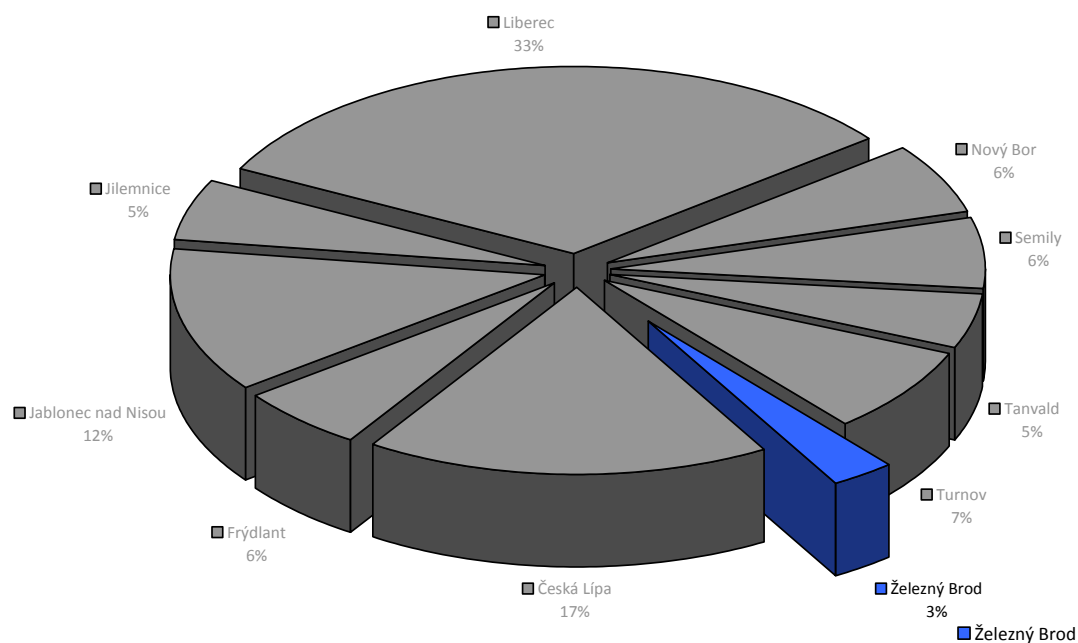
ORP	obyv. celk	%	rozloha km ²	%
Česká Lípa	76 847	17,49	872	27,57
Frýdlant	24 921	5,67	349	11,03
Jablonec nad Nisou	54 697	12,45	142	4,49
Jilemnice	22 590	5,14	279	8,82
Liberec	140 925	32,08	578	18,27
Nový Bor	26 582	6,05	201	6,35
Semily	26 323	5,99	230	7,27
Tanvald	21 586	4,91	191	6,04
Turnov	32 438	7,38	247	7,81
Železný Brod	12 353	2,81	74	2,34
Celkem Lib. kraj	439 262	100	3163	100

podíl rozlohy území ORP Železný Brod v porovnání s ORP v Libereckém kraji

Graf č. 2

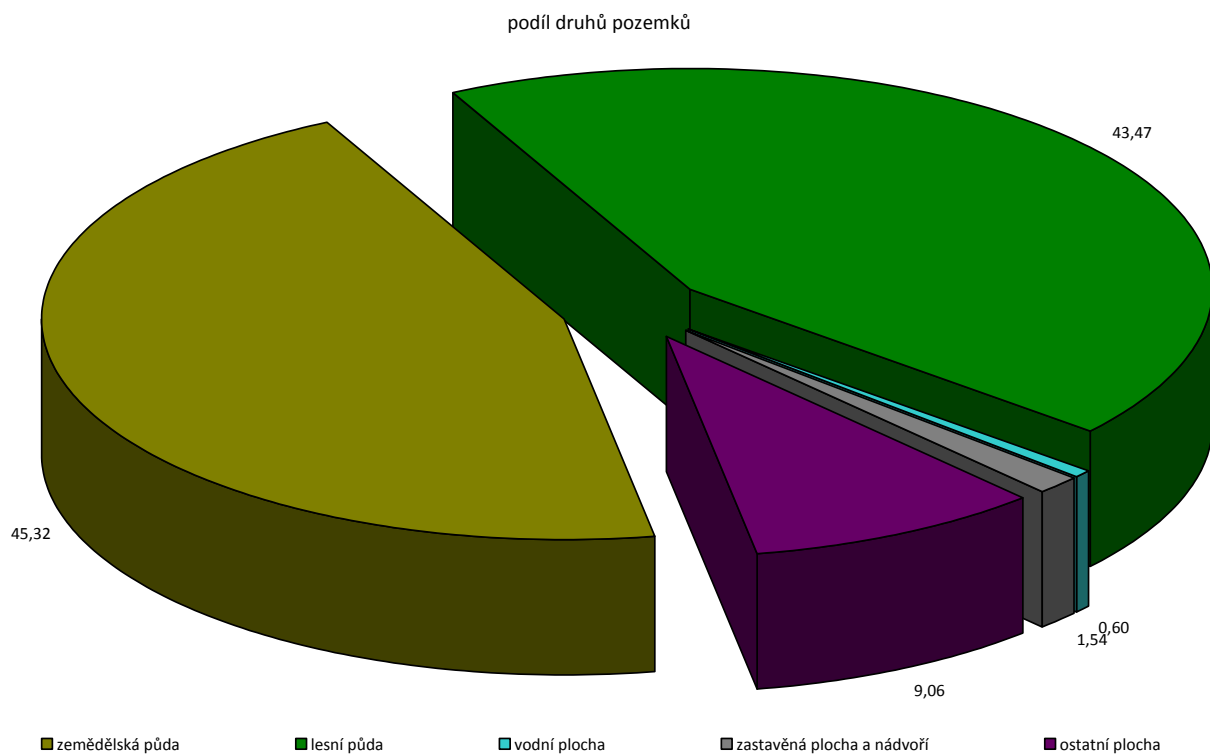
podíl počtu obyvatel ORP Železný Brod v porovnání s ORP v Libereckém kraji

Území ORP Železný Brod je tvořeno z velké části zemědělskou půdou (cca 45% rozlohy území) a lesními pozemky (cca 44% rozlohy). Zhruba desetinu tvoří ostatní plochy. Z uvedeného vyplývá, že cca 89 % rozlohy území tvoří přírodní krajina, tj. lesy a zemědělská půda.

V porovnání s Libereckým krajem je území ORP Železný Brod průměrně zalesněné (podíl zalesnění Libereckého kraje je 44,4 %). Rovněž tak i podíl zemědělské půdy je na srovnatelné úrovni jako podíl zemědělské půdy v rámci celého kraje (44,3 %).

Graf č. 3

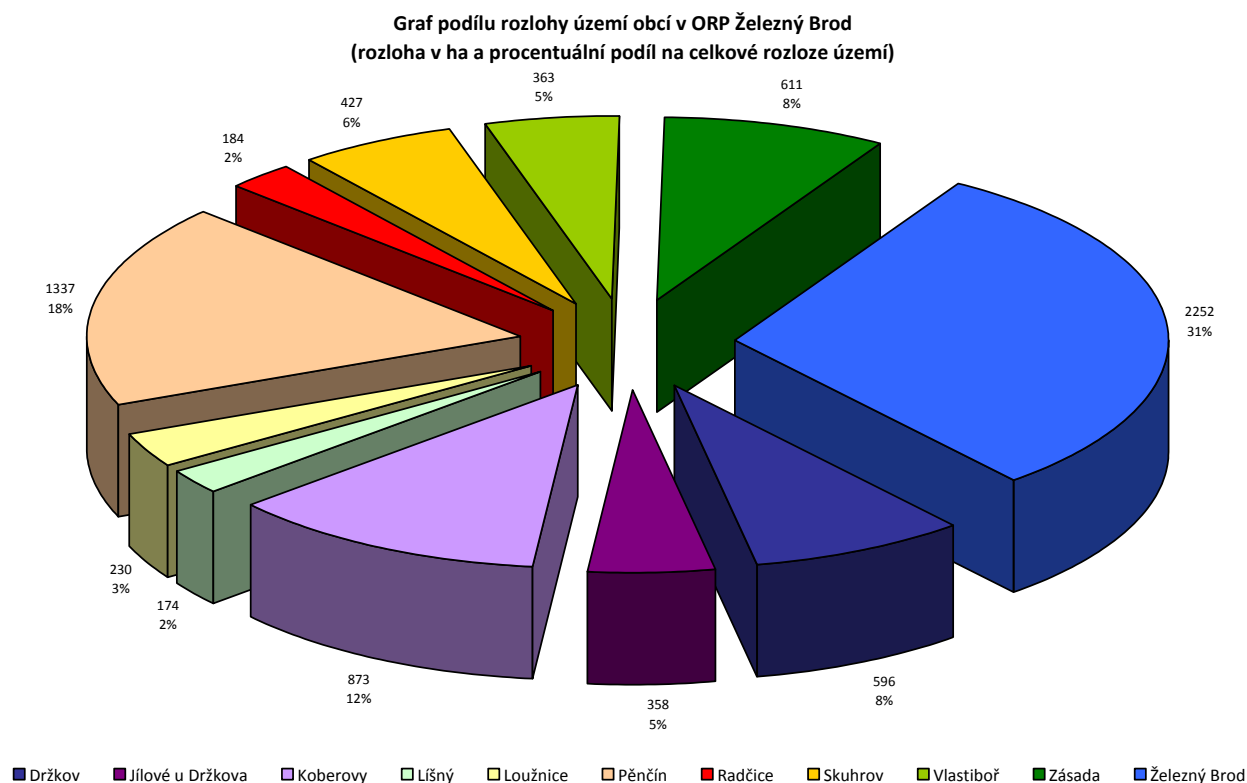

Obce ve správním obvodu

Ve správním obvodu ORP Železný Brod se nachází 11 obcí, z nichž 1 má statut města (Železný Brod), 1 je městys (Zásada), ostatní jsou obce.

	statut	výměra (ha)	katastrální území	části obce	první zmínka
Držkov	obec	596	Držkov	Držkov	1352
Jílové u Držkova	obec	358	Jílové u Držkova	Jílové u Držkova	1627
Koberovy	obec	873	Besedice	Besedice	1454
				Michovka	1323
				Zbirohy	1388
			Koberovy	Hamštejn	1437
				Chloudov	1543
				Koberovy	1411
			Vrát	Prosíčka	1615
				Vrát	1322
Líšný	obec	174	Líšný	Libertiny	1834
				Líšný I. díl	1382
				Líšný II. díl	1382
Loužnice	obec	230	Loužnice	Loužnice	1624
Pěnčín	obec	1337	Alšovice	Alšovice	1543
			Bratříkov	Bratříkov	1624
			Huť	Huť	1558
				Pěnčín	1592
			Jistebsko	Dolní Černá Studnice	1638
				Jistebsko	1543
			Krásná	1608	
Radčice	obec	184	Radčice	Radčice	1543
Skuhrov	obec	427	Skuhrov u Železného Brodu	Huntířov	1543
				Skuhrov	1543
Vlastiboř	obec	363	Vlastiboř u Železného Brodu	Vlastiboř	1627
Zásada	městys	611	Zásada	Zásada	1356
Železný Brod	město	2252	Bzí u Železného Brodu	Bzí	1346
				Splzov	1543
				Veselí	1538
			Horská Kamenice	Horská Kamenice	1543
			Hrubá Horka	Hrubá Horka	1543
				Malá Horka	1543
			Chlístov u Železného Brodu	Chlístov	1543
				Těpeře	1543
			Jirkov u Železného Brodu	Jirkov	1543
			Střevelná	Střevelná	1538
			Železný Brod	Pelechov	1543
				Železný Brod	1352

Tučně jsou vyznačeny hodnoty s největší výměrou a nejstarší zmínkou o obci (nebo její části), kurzívou jsou vyznačeny hodnoty opačné.

Fyzickogeografické podmínky

Geologické podmínky

Území Libereckého kraje tvoří regionálně geologické jednotky tří strukturních pater Českého masívu: lugická oblast z předplatformních jednotek, dále limnický permokarbon a z platformních jednotek Česká křídová pánev, terciér a kvartér.

Lugická oblast (lugikum)

Lugická oblast (lugikum) buduje celé území Libereckého kraje. Lugikum je zde zastoupeno dílčími jednotkami krkonoško-jizerského krystalinika a částí lužického masívu.

Krkonoško-jizerské krystalinikum

Představuje slabě až středně metamorfovanou regionálně geologickou jednotku s polyfázovou deformační stavbou. Je nejvýraznější strukturní elevací lugické oblasti v S části Českého masívu. V regionálním tíhovém poli se projevuje minimem.

V geologické struktuře a horninách krkonoško-jizerského krystalinika jsou zaznamenány všechny nejvýznamnější orogenní etapy geologické historie Českého masívu: orogeneze grenvillská, kadomská, kaledonská a variská. Krkonoško-jizerské krystalinikum je možno rozčlenit do několika úseků, které se od sebe odlišují litostratigrafickým obsahem a intenzitou regionální metamorfózy (Chaloupský et. al 1986).

Železnobrodské krystalinikum

Převážně fylitový komplex s nízkou intenzitou metamorfózy. Obsahuje jednotky prekambriického i kambrosilurského stáří. Charakteristickým členem krystalinika je železnobrodský slabě metamorfovaný vulkanický komplex, pravděpodobně spodno až středněkambrického stáří, soubor epizonálně přeměněných vulkanogenních, převážně bazických hornin, přeměněných na zelené břidlice. V menším množství v něm vystupují metamorfované intermediární a kyselé horniny, metadiabasy a hadce kambrického stáří. Součástí komplexu je také tzv. bitouchovská, středně zrnitá, silně drcená a usměrněná albitická žula, a ložisko železných rud u Vrátu.

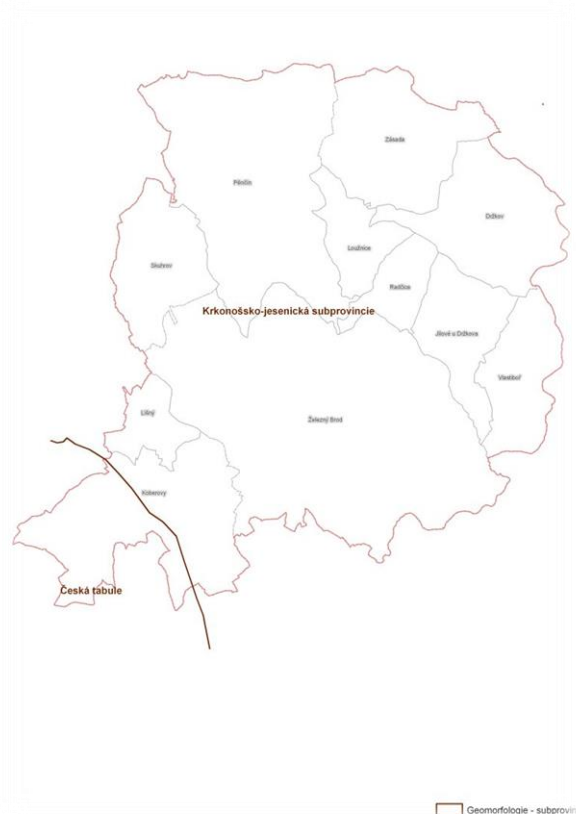
Geomorfologické podmínky

Regionální členění, výšková členitost a geologie jsou podmiňujícími a souvisejícími přírodními charakteristikami.

Z hlediska geomorfologického členění je převážná část území ORP Železný Brod zařazena do geomorfologické soustavy Krkonošsko – Jesenické (Sudetské), jihozápadní cíp patří do soustavy Česká tabule (část obce).

Krkonošsko – jesenická soustava má charakter členité vrchoviny. Je tvořena zvrásněnými staropaleozoickými fylity s vložkami odolnějších hornin. Reliéf charakterizují široké rozvodné hřbety, plošně zarovnané povrchy v různých výškových úrovních a hluboce zaříznutá údolí pravouhlé vodní sítě.

Česká tabule je tvořena svrchnokřídovými kvádrovými kaolinickými pískovci, vápnitými pískovci, jílovcí a slínovci s drobnými proniky třetihorních vulkanických hornin čedičového typu. Strukturně denudační reliéf výrazné kerné stavby v povodí toku střední Jizery s maximálním tektonickým poškozením předpolí Ještědsko-kozákovského hřbetu. Základní makroformy tvarů reliéfu jsou kuesty, hřbety, tabulové plošiny, brázdy a vulkanické suky a četné tvary zvětrávání a odnosu kvádrových pískovců (skalní města). Nejvyšším bodem je Sokol (653 m). Nejvýznamnějšími útvary na území SO ORP jsou skalní města Drábovna a Besedické skály.

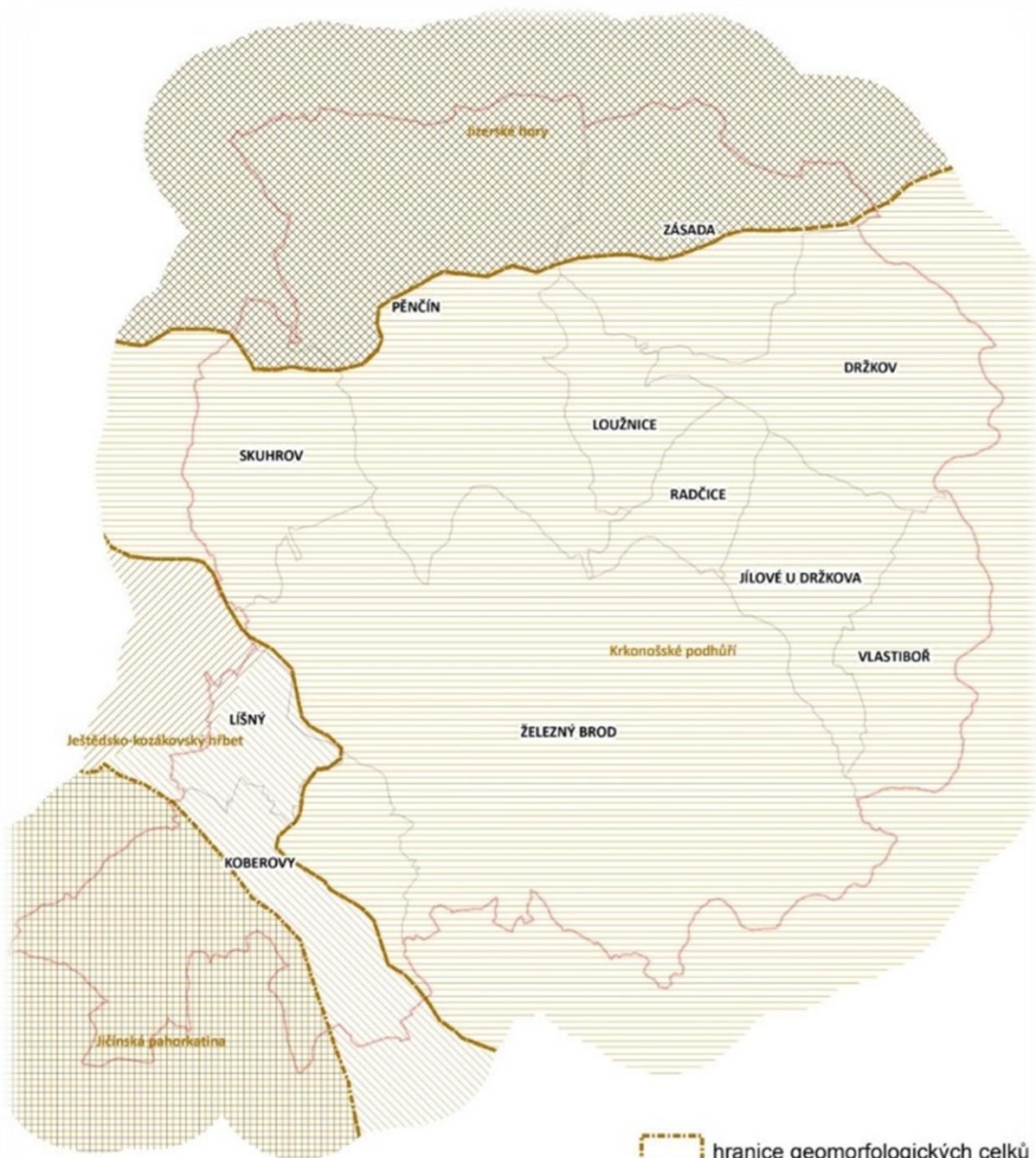
Obr. 2 Geomorfologické subprovincie

Tabulka geomorfologických oblastí

subprovincie	oblast	celek	podcelek	okrsek
Krkonošsko – jesenická	Krkonošská oblast	Krkonošské podhůří	Železnobrodská vrchovina	Bozkovská vrchovina
		Ještědsko – kozákovský hřbet	Ještědský hřbet	Kopaninský hřbet
			Kozákovský hřbet	Komárovský hřbet
		Jizerské hory	Jizerská hornatina	Černostudnická hornatina
				Maršovická vrchovina
				Tanvaldská vrchovina
Česká tabule	Severočeská tabule	Jičínská pahorkatina	Turnovská pahorkatina	Rovenská brázda Turnovská stupňovina

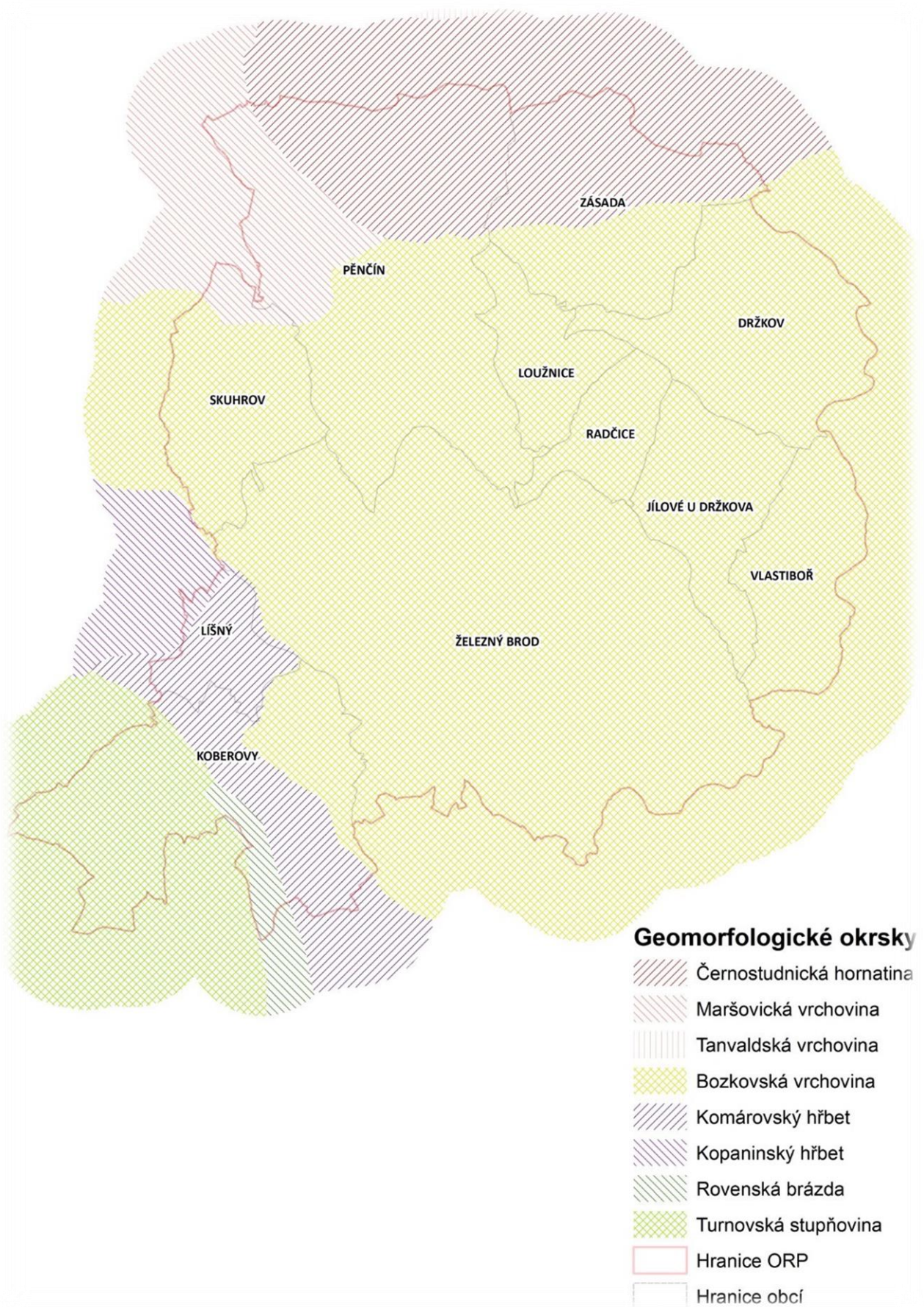

Obr. 3 – geomorfologie – oblasti

- hranice geomorfologických celků
- Geomorfologie - podcelky**
- Ještědský hřbet
- Jizerská hornatina
- Kozákovský hřbet
- Turnovská pahorkatina
- Železnobrodská vrchovina
- Hranice ORP
- Hranice obcí

Obr 4 – Geomorfologické celky a podcelky

Obr. 5 – Geomorfologické okrsky

Pedologické podmínky

Půdní podmínky jsou odrazem geologických, geomorfologických a klimatických podmínek. Převažujícím půdním typem na území SO ORP Železný Brod jsou kambizemě, na severu SO ORP podzoly.

Podzoly

Vyznačují se výrazně promyvným režimem, surovým humusem, eluviálním a podzolovým horizontem, v němž se hromadí seskvioxydy. Subtyp podzolů kambických se vyvíjí v nižších horských polohách 600-900 m n.m. vyznačuje se rezivě hnědým zbarvením Bsv-horizontem a basencí zřetelně vyvinutého eluviálního horizontu.

Podzoly kambické: Pěnčín, SZ Zásady

Kambizemě

Tzv. hnědá půda je převažujícím půdním typem Libereckého kraje. Vyznačuje se alterovaným kambickým B-horizontem bez translokace koloidů. Na území SO ORP Železný Brod se vyskytují dva subtypy:

Kambizemě dystrické: Železný Brod, Skuhrov, Líšný, Vlastiboř, Loužnice, Jílové, Radčice, Držkov, jihovýchodní část Zásady

Kambizemě modální: Koberovy

Biogeografické podmínky

Biogeografické členění území na základě trvalých ekologických podmínek je nezbytnou podmínkou správně vymezených úrovní územních systémů ekologické stability a jeho jednotlivých částí. Jde v podstatě o postižení pestrosti přírodních podmínek, v člověkem neovlivněné krajině, tedy podmínek vzniku a vývoje přírodních, člověkem neovlivňovaných ekosystémů. Dle tohoto členění se vyčleňují biogeografické regiony (bioregiony), tj. hierarchicky vyšší a již zcela individuální jednotka. Je charakterizován jako jedinečná jednotka biogeografického členění krajiny na regionální úrovni. Bioregion je zpravidla charakterizován také specifickým typem a určitou intenzitou antropogenního využívání a tedy i svébytným současným stavem biocenóz.

1.35 Hruboskalský bioregion

Leží na severovýchodě středních Čech, zabírá centrální část Jičínské pahorkatiny a má plochu 31 400 ha. V Libereckém kraji leží typická část bioregionu, která je tvořena pískovcovými skalními městy s borovými doubravami a ostrůvky květnatých bučin na neovulkanických sucích.

Zastoupení v SO ORP Železný Brod: Koberovy (k.ú. Vrátno)

1.36 Železnobrodský bioregion

Členitý reliéf údolí Jizery a jejích přítoků s bukovými bučinami na plochých vršcích a s květnatými bučinami a suťovými lesy v údolích; nereprezentativní část tvoří jihovýchodní výběžek bez údolních zářezů, tvořící přechod k ploššímu Podkrkonošskému bioregionu (1.37).

Zastoupení v SO ORP Železný Brod: Zásada, Pěnčín (k.ú. Jistebsko, k.ú. Huť)

1.37 Podkrkonošský bioregion

Pahorkatina na permu a karbonu s monotónně rozšířenými bukovými bučinami a liniemi luhů, na jižním okraji i s acidofilními doubravami, ostrovy květnatých bučin a malými výskyty olšin.

Zastoupení v SO ORP Železný Brod: Držkov, Jílové u Držkova, Koberovy (k.ú. Koberovy a Besedice), Líšný, Loužnice Pěnčín (k.ú. Alšovice, k.ú. Bratříkov, k.ú. Pěnčín), Radčice, Skuhrov, Vlastiboř, Železný Brod

Klimatické podmínky

Klimatická situace regionu je dána polohou v atlanticko-kontinentální pozici mírně vlhkého podnebného pásu v oblasti převažujícího západního proudění vzduchu. Umístění na styku oceánského vlivu od západu a kontinentálního od východu způsobuje velkou proměnlivost v počasí.

Reliéf území ORP se ve směru od severu k jihu snižuje do údolí řeky Jizery.

Počasí libereckého regionu určuje po celý rok výrazná cyklonální činnost na polární frontě, která spolu s ostatními klimatotvornými faktory způsobuje značnou proměnlivost počasí. Pestrost tvarů a pokryvu zemského povrchu a rozdílnost nadmořských výšek zařazuje liberecký region do mírně teplé (MT) a chladné (CH) klimatické oblasti.

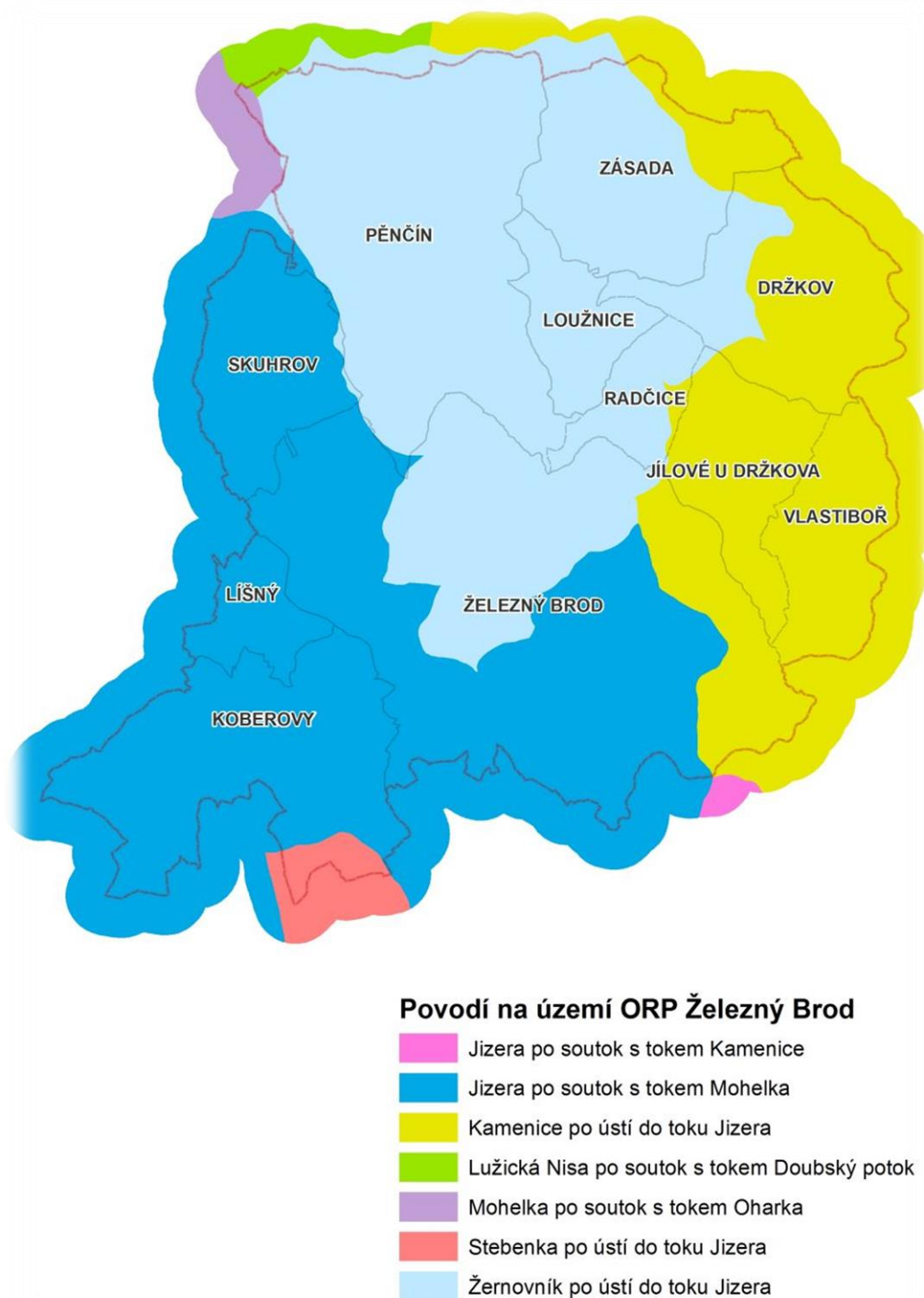
Území SO ORP Železný Brod leží převážně v mírně teplé oblasti MT2 a MT4, část území zasahuje do oblasti MT7 a CH7.

Hydrologické podmínky

Hydrologické podmínky jsou podmíněny geologickou stavbou a ložením hornin území ORP Železný Brod. Oblast je tvořena převážně slabě propustnými horninami krystalinika, jihozápadní okraj je tvořen dobře puklinově a průlinově propustnými pískovci křídly.

Území SO ORP Železný Brod náleží do povodí 1-05-02 Jizera pod Kamenicí a je odvodňováno přes Labe do Severního moře.

Obr. 6 – Povodí na území ORP

Jizera (1-05-02-005)

Pramení v Jizerských horách, je významným geomorfologickým činitelem, který zásadně utvářel tvář ORP Železný Brod. Jedná se o vodohospodářsky významný tok, na území ORP Železný Brod pstruhová voda, II. třída čistoty.

Na území SO ORP protéká Jizera obcemi Železný Brod, Líšný a v krátkém úseku po severní hranici obce Koberovy.

Do povodí Jizery náleží území obcí Pěnčín, Železný Brod (Bzí, Horská Kamenice), Skuhrov, Radčice, Líšný, Koberovy, Zásada, Loužnice.

Stanovení záplavového území toku Jizery v úseku ř.k. 83,30 – 143,00 a vymezení aktivní zóny:

Zn. KULK 59 985/2008 ze dne 11.4.2008.

Na území SO ORP Železný Brod zasahuje obce Železný Brod, Líšný

Kamenice (1-05-01-080)

Vodohospodářsky významný tok. Tvoří východní hranici SO ORP Železný Brod a na jihovýchodní hranici k.ú. Železný Brod se vlévá do Jizery.

Na území ORP Železný Brod tvoří Kamenice hranici obcí Držkov, Vlastiboř, Železný Brod a zároveň východní hranici celého správního území ORP Železný Brod..

Do povodí Kamenice náleží území obcí Držkov, Jílové u Držkova, Vlastiboř, Zásada.

Stanovení záplavového území toku Kamenice v úseku ř.k. 0,000 – 11,110 a vymezení aktivní zóny:

Zn. KULK 37631/2008 ze dne 24.6.2008.

Na území SO ORP zasahuje obce: Železný Brod, Vlastiboř, Držkov

Žernovník (1-05-02-004)

Pravostranný přítok Jizery a vodohospodářsky významný tok.

Na území SO ORP Železný Brod protéká Žernovník obcemi: Pěnčín (Dolní Černá Studnice, Huť, Bratříkov), Železný Brod (Jirkov, Chlístov, Železný Brod)

Záplavové území Žernovníku v úseku ř.k. 0,00 – 1,085 (Železný Brod):

Zn. KULK 15 428/2008 ze dne 11.4.2008.

Na území SO ORP zasahuje obec: Železný Brod

Tab.: Další toky na území SO ORP ŽB

Název toku	Číslo toku	Na území obcí (k. ú.)	Zaústění
Střevelná	1-05-01-075	Jílové u Držkova, Vlastiboř	pravý přítok Kamenice
Jílovský potok	1-05-01-075/1	Jílové u Držkova, Vlastiboř	levý přítok Střevelné
Kopaňský potok	1-05-02-003	Zásada, Loužnice	levý přítok Žernovníka
Štebrovský potok	1-05-02-003/	Bratříkov	Pravý přítok Žernovníka
Pichovský potok	–	Držkov, Zásada, Loužnice	pravý přítok Kopaňského p.
Huntířovský potok	1-05-02-005/8	Skuhrov, Železný Brod	pravý přítok Jizery
Zbytský potok	1-05-02-005/11	Železný Brod, Koberovy	levý přítok Jizery
Pěnčinský potok	–	Pěnčín	
Průrubský	1-05-1-072	Zásada	pravý přítok Kamenice
Záskalský potok	–	Železný Brod (Střevelná)	pravý přítok Jizery
Bezejmenné toky		Pěnčín (Bratříkov, Alšovice, Dolní Černá Studnice), Koberovy (Vrát), Líšný (Libentiny), Železný Brod (Bzí, Těpeře) Držkov (tok je přítokem kamenice)	

CHOPAV Severočeská křída

Část území SO ORP se nachází v CHOPAV Severočeská křída, která pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci povrchových a podzemních vod.

Území CHOPAV Severočeská křída zasahuje na SO ORP Železný Brod pouze jižní část, tj. obce: Koberovy, Líšný a část území obcí Železný Brod a Pěnčín.

Vodní útvary podzemních vod

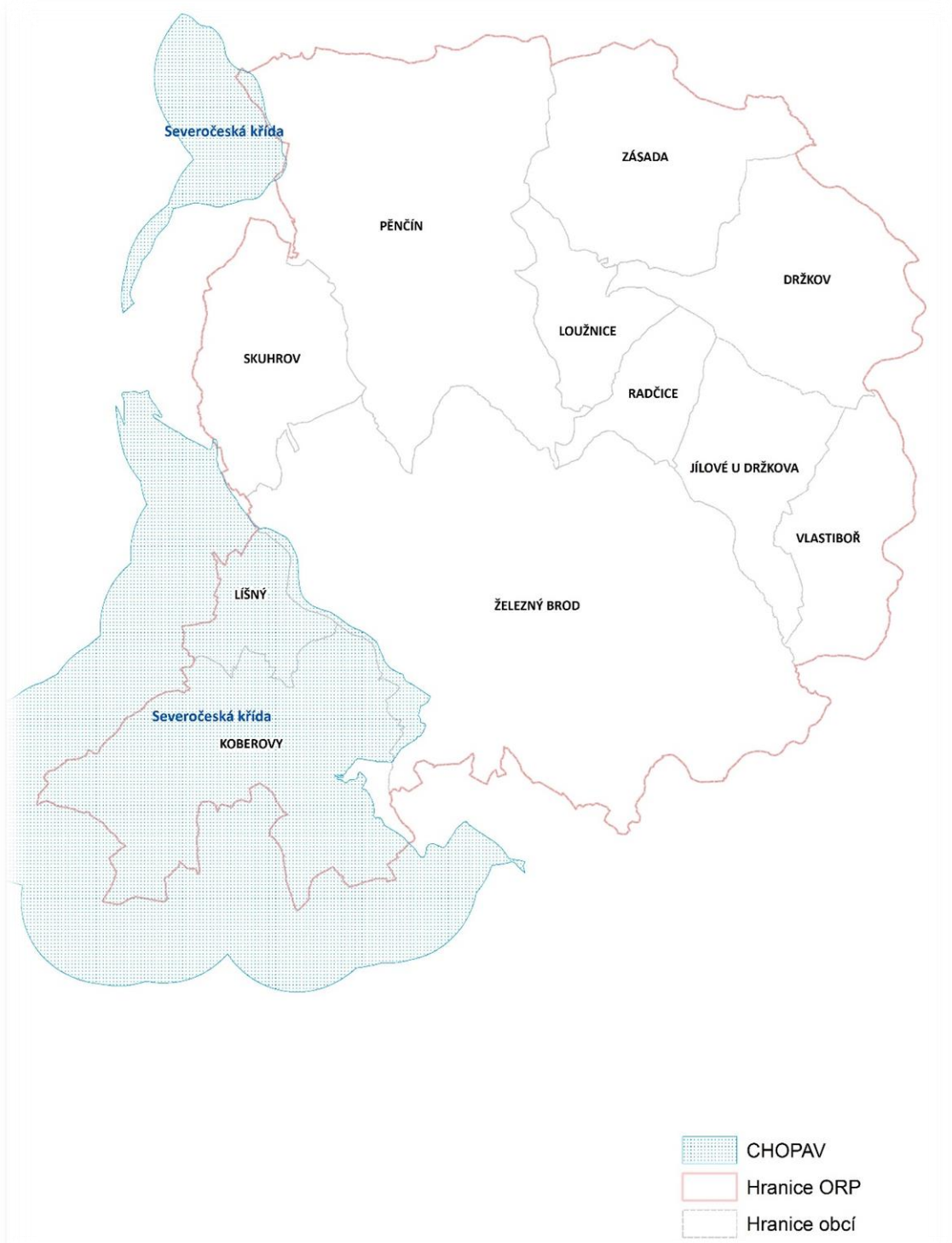
Na území SO ORP převažuje vodní útvar podzemních vod Krystalinikum Jizerských hor v povodí Jizery a Krkonoš. Útvary Jizerské křídly levobřežní a pravobřežní zasahují okraj SO ORP ve směru na Turnov.

Vodní útvary povrchových vod

Obce SO ORP náležejí do vodních útvarů povrchových vod Jizery, Kamenice a Žernovníku.

Vodní plochy

Území SO ORP Železný Brod není bohaté na výskyt přirozených vodních ploch, na území se nenalézají žádná významná vodní plocha. Z umělých vodních ploch jsou vybudovány pouze koupaliště či požární nádrže. Přírodní vodní plochy se nacházejí ve starých vytěžených lomech.

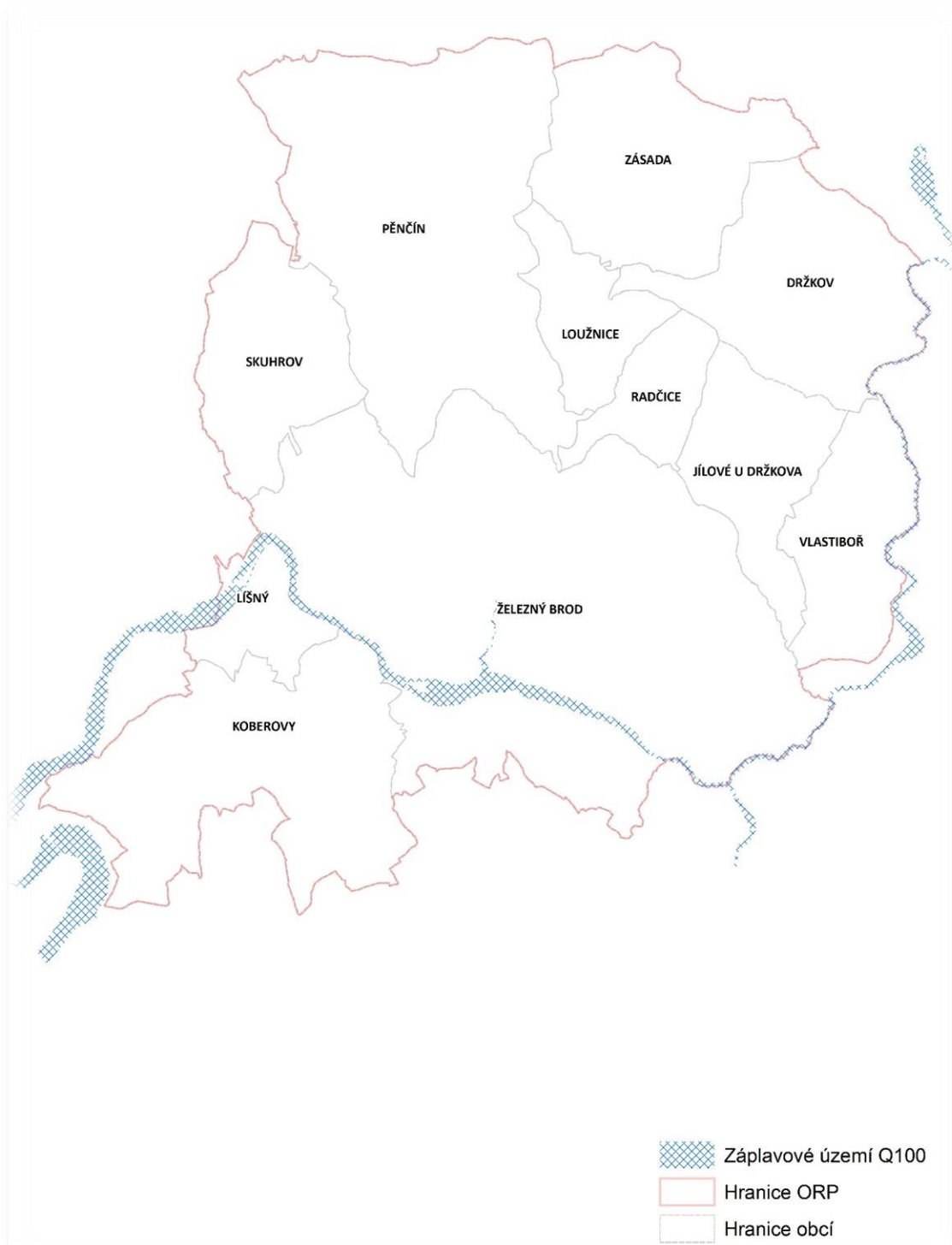
Obr. 7 – vodstvo ORP Železný Brod

Řeka Jizera na území ORP Železný Brod má tzv. horský režim, kdy jsou pravidelné povodňové stavy v době tání sněhu (únor / březen). Časté bývají i tzv. letní povodně na přelomu července a srpna.

Nejvyšší zaznamenané vodní stavy (stanice Železný Brod, řeka Jizera):

[cm]	V. - XI.	[cm]	XII. - IV.
534	09.08.1978	412	08.12.1974
457	13.08.2002	410	12.03.1981
430	14.08.1948		

Zdroj: hydro.chmi.cz, stav k 11.4.2012

Obr. 8 – záplavové území Q 100 na území ORP Železný Brod

Příroda a krajina

Přírodní podmínky jsou určujícími pro charakter krajiny. V nejširším slova smyslu determinovaly možnosti osídlení území, obživy, dopravy, zemědělství a dalších ekonomických aktivit. Výsledkem tohoto vývoje je krajina kulturní, jejíž charakter je určován mírou intenzity využívání krajiny ve vztahu k uchování ekologické rovnováhy a diverzity území. Stav přírody je stabilizovaný, v území nejsou soustředěny výraznější činitele znečištění přírodního prostředí.

Obec	Hodnota KES ¹	Krajinný typ
Držkov	3,77	B
Jílové u Držkova	2,46	B
Koberovy	3,49	B – C
Líšný	4,12	B – C
Loužnice	2,24	B
Pěnčín	3,72	B – C
Radčice	1,98	B
Skuhrov	5,17	B – C
Vlastiboř	4,42	B – C
Zásada	1,83	B
Železný Brod	2,77	B

Zásadním krajinnotvorným činitelem v nejširším slova smyslu jsou geomorfologické danosti celého území. Dynamika terénu na jedné straně není faktorem umožňujícím výrazný územní rozvoj, na straně druhé činí území velmi kompaktním a malebným.

Lesní porosty jsou výrazným krajinnotvorným činitelem, který tvoří souvislé celky po obvodech území obcí a prorůstají až do území sídel. V důsledku snížení intenzity zemědělského hospodaření dochází k „zarůstání krajiny“ dřevinnými nálety. Na jedné straně, z pohledu zvyšování ekologické stability, tato sukcese zvyšuje stabilitu území, nicméně z pohledu krajinnotvorného je činitelem nežádoucím. Zalesňování lze podpořit v územích ohrožených např. erozí.

Dalším krajinnotvorným činitelem je krajinná zeleň, tj. liniová zeleň komunikací a vodotečí, remízy a solitérní stromy. Na území je velké množství památných stromů, k jejichž vyhlášení vedl důvod především krajinnotvorný.

Z pohledu hodnocení krajiny je možné pozitivně hodnotit měřítko zástavby sídel a strukturu sídel, negativně pak stavby výrazně vybočující ze struktury zástavby a pohledově výrazně narušující krajinný ráz, např. závod Ornella v Zásadě a Technosklo v Držkově, v pohledu ze směru od Radčic a Jílového u Držkova, a plochy průmyslových a zemědělských objektů v Pěnčíně a Jílovém u Držkova. Výraznými pozitivními dominantami jsou kostely v Držkově, ve Bzí, v Krásné a v Železném Brodě. Významnou součástí krajiny jsou hřbitovy a nelze opomenout drobné sakrální krajinnotvorné prvky.

Nejcennější hodnotou území je historické a kulturní dědictví v kontextu s „genia locci“ území, tj. s krajinným rámcem zalesněných svahů dynamického terénu podhorské krajiny, s údolní nivou řeky Jizery a Kamenice a historicky zachovalou strukturou zástavby sídel. Tento rámec představuje výraznou vizuální atraktivitu území.

1

KES < 0,39

typ A – krajina silně pozměněná civilizačními zásahy, dominantním je v silně industriálním prostředí a prostředí sídel či prostředí agroindustriálním

KES 0,90 - 2,89

typ B – krajina s vyrovnaným vztahem mezi přírodou a člověkem, tzv. krajina harmonická

KES > 6,20

typ C – krajina s nevýraznými civilizačními zásahy, tzv. krajina relativně přírodní

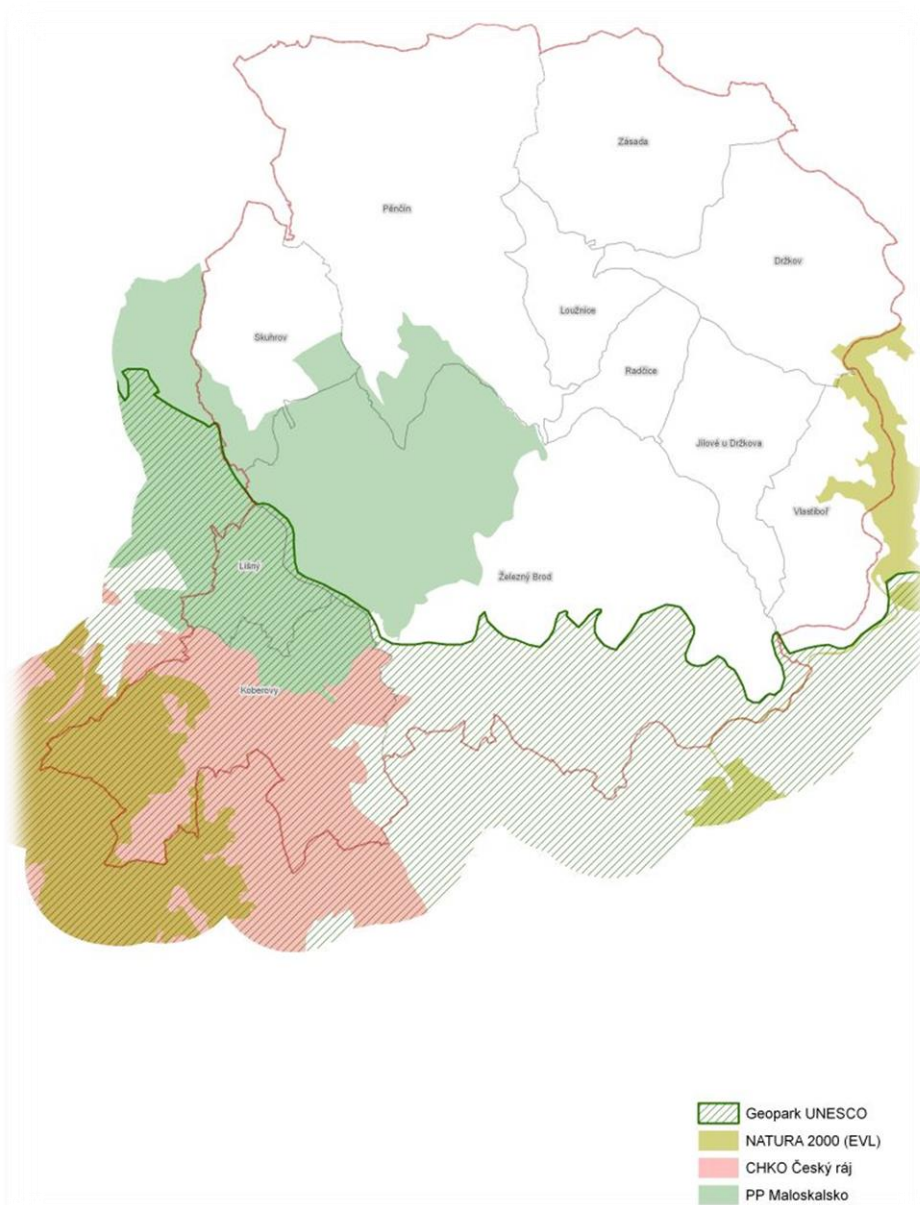
ÚSES (Územní systém ekologické stability) a jeho prvky jsou vymezeny převážně po okrajích obcí, zejména v lesích, a event. podél vodních toků. Základní kostra systému ÚSES je nastavena, v rámci jednotlivých ÚPD bude důležité její zpřesňování a doplňování.

Do území ORP Železný Brod zasahuje soustava NATURA 2000. Konkrétně se jedná o Údolí Jizery a Kamenice na východním okraji ORP, zasahující obce Držkov, Vlastiboř a Železný Brod. Jihozápadní část (část obce Koberovy) zasahuje do EVL Průlom Jizery u Rakous.

Chráněná krajinná oblast Český ráj svou severní částí „Maloskalsko“ do území ORP zasahuje na jihozápadě a pokrývá území obcí Koberovy a okrajově i Líšný a Železný Brod.

Přírodní park Maloskalsko se rozprostírá na území obcí Koberovy, Líšný, Skuhrov, Pěnčín a Železný Brod (západní část). Byl zřízen nařízením Libereckého kraje č. 3/2006 ze dne 31.1.2006.

Geopark Český ráj byl do prestižního seznamu evropské sítě geoparků zařazen v říjnu 2005. Území o rozloze necelých 700 km² zahrnuje širokou škálu geologických fenoménů, paleontologické, mineralogické a archeologické lokality i historické památky. [zdroj: <http://www.geoparkceskyraj.cz>]. Území správního obvodu ORP Železný Brod zasahuje do Geoparku Český ráj svou jižní částí. Dotčenými obcemi jsou Líšný, Koberovy a Železný Brod.

Obr. 9 – Ochrana přírody

Nerostné suroviny

Díky geologickým podmínkám a samotnému historickému vývoji území se na území nachází řada hornin, které byly v historii těženy, nebo i v současnosti mají vyhlášeny dobývací prostory.

Ložiska rud měla i v minulosti pouze lokální význam a dnes jsou pouze historickou záležitostí. Ve státní bilanci zásob již v současnosti není evidováno žádné rudní ložisko. Oxidické rudy železa se v minulosti dobývaly především v Železném Brodě a okolí (Vrát, Horská Kamenice, Jesenný).

Další surovinou, jejíž význam přesahuje rámec kraje, jsou karbonátové suroviny (vápence a dolomity). Ložiska jsou soustředěna ve východní polovině kraje a tvoří čočky a pruhy krystalických vápenců až dolomitů v horninách krkonošsko-jizerského krystalinika. Karbonáty jsou často znečištěny příměsemi, proto jsou nejčastěji vyhodnoceny jako vápence ostatní (VO), karbonáty pro zemědělské účely (VZ) a dolomity (DL) nižší jakosti. Ačkoliv na území kraje byly karbonáty na mnoha místech v minulosti těženy, budoucí využití většiny ložisek je velmi problematické, protože značná část zásob je u nich vázána neřešitelnými střety zájmů z hlediska ochrany přírody a zdrojů podzemních vod. Obdobná situace je na ložiskách v okolí Železného Brodu (ložiska Koberovy a Horská Kamenice).

Čedičový příkrov mezi Semily a Železným Brodem, kde jsou těžena ložiska stavebního kamene (drceného kameniva) Chuchelna a Smrčí, zahrnuje též ložisko pliocenního olivinického čediče Záhoří – Proseč u Semil, které bylo vyhodnoceno i jako tavný čedič, v současnosti se již využívá pouze pro výrobu drceného kameniva. Další významnou surovinou jsou pokrývačské břidlice – slabě metamorfované fylity krkonošsko-jizerského krystalinika na Železnobrodsku. V minulosti se hojně používaly jako obkladový materiál, střešní krytina a dlažby. Nyní se surovina využívá ze dvou těžných ložisek (Bratříkov / Jirkov a Bratříkov / Radčice) jako obkladový materiál, ale z i odpadních hald jako plnivo do lepenek, barev, štěrkových hmot atd.

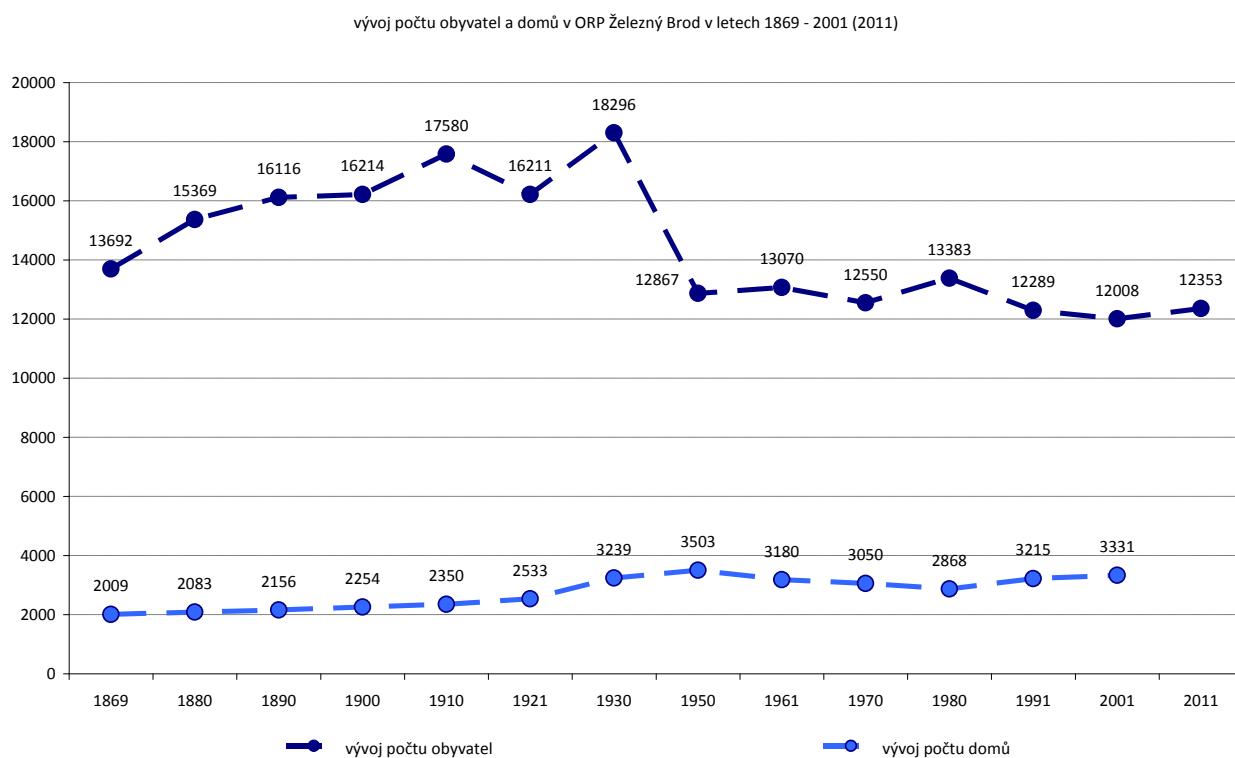
Sociální podmínky

Obyvatelstvo

Obce na území ORP Železný Brod jsou dle údajů ze SLBD 2011 osídleny více než 12 350 obyvateli, žijícími relativně rovnoměrně na celém území. Nejvíce obyvatel žije samozřejmě v Železném Brodě, které je administrativním a správním centrem území. Podíl Železného Brodu je více než 50% na celkovém počtu obyvatelstva ORP. Nejméně obyvatel žije v obci Vlastiboř (viz. tabulka Vývoj počtu obyvatel).

Počet obyvatel na území ORP od začátku sledování v roce 1869 vzrůstal až do 1. sv. války. Důvodem byl rozvoj textilního průmyslu v oblasti. Z následujícího grafu je zřejmý pokles počtu obyvatel po obou světových válkách. Území z části spadalo do tzv. Sudet a týkal se ho tak poválečný odsun obyvatelstva německé národnosti. Jednalo se o území dnešní obce Pěnčín. Křivka poválečného vývoje počtu obyvatelstva je vyrovnaná a nedochází k výraznějším výkyvům.

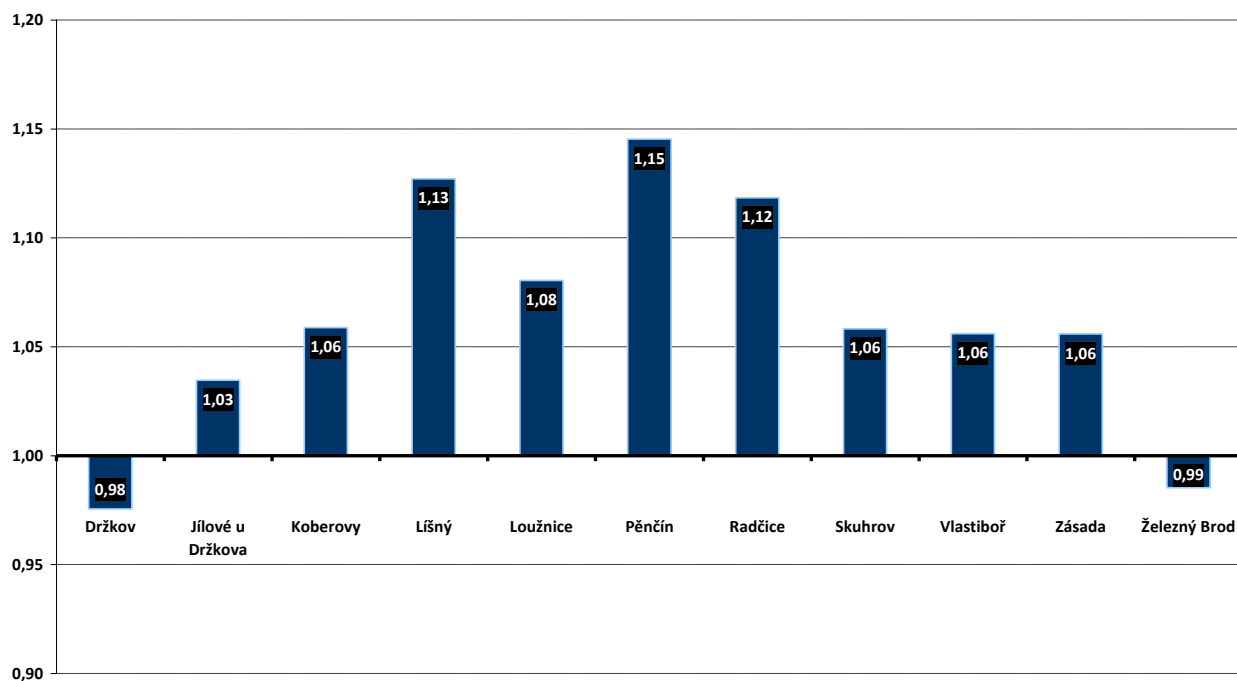
Graf č. 5

Přírůstek (úbytek) počtu obyvatel v jednotlivých obcích ORP ukazuje následující graf. Z něho je patrné zvýšení počtu obyvatel mezi lety 2011 a 2001 v obcích Pěnčín, Líšný a Radčice, naopak úbytek byl zaznamenán v Držkově a Železném Brodě. Hodnota je získána podílem počtu obyvatel v roce 2011 a v roce 2001.

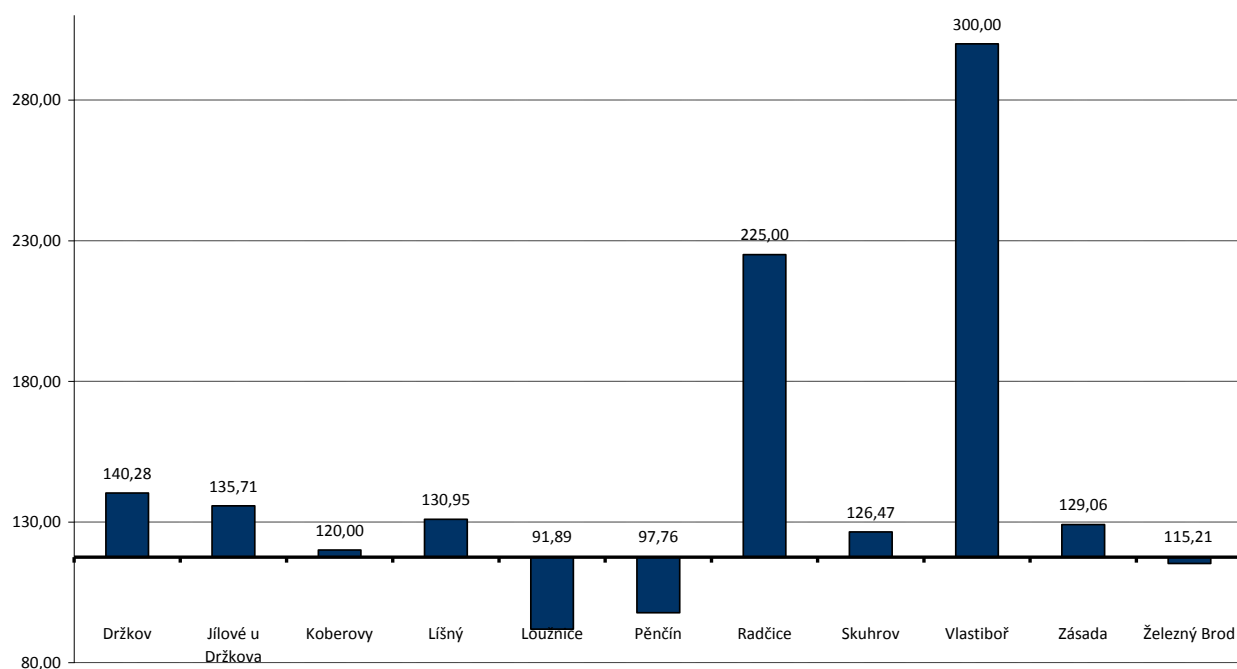
index přírůstu počtu obyvatel v obcích ORP Železný Brod mezi roky 2011 a 2001

Index stáří v obcích je vypočten podílem obyvatel starších 65 let k počtu obyvatel mladších než 15 let. Z hodnot je patrné výrazné stáří obyvatel v obcích Radčice a Vlastiboř. Průměrná hodnota v ORP je 117,47, pod tímto průměrem jsou obce Loužnice a Pěnčín a město Železný Brod, nicméně převaha mladší generace je pouze v obcích Loužnice a Pěnčín.

Graf č. 7

index stáří v obcích vzhledem k ORP Železný Brod

Občanská vybavenost

Území ORP Železný Brod je poměrně dobře vybaveno občanskou vybaveností a technickou infrastrukturou. Místem s největší občanskou vybaveností je Železný Brod, který plní funkci administrativního a správního centra území. Město je spádovým centrem administrativy, školství, kultury, zdravotní a sociální péče.

Školství

Mateřské školy jsou v Železném Brodě, Pěnčíně, Zásadě, Koberovech, Skuhrově.

Školství na území ORP je na rozvinuté úrovni. Základní školství je zastoupeno v Železném Brodě, kde jsou oba stupně škol. Další školy s oběma stupni jsou v Pěnčíně a Zásadě. Jednostupňové základní školy jsou ve Skuhrově a v Koberovech.

Střední školy jsou zastoupeny v Železném Brodě, kde je sídlo Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské a svou pobočku zde má Střední škola řemesel a služeb z Jablonce nad Nisou.

Kultura

Nejvýznamnější kulturní zařízení je v Železném Brodě – Městské divadlo a KC Kino. Pro kulturní akce jsou dle potřeby využívány i místní sokolovny v obcích.

Galerie se nachází v Železném Brodě, muzea jsou v Železném Brodě a Pěnčíně. V Železném Brodě je Muzeum Horního Pojizeří a v Pěnčíně (část obce Krásná) je sezónní Kittlovo muzeum.

Zdravotní péče

Lékařská péče je poskytována v zařízeních v obcích, přičemž největší koncentrace je v Železném Brodě, kde se nachází i Poliklinika s ordinacemi specializovaných lékařů.

Lékařské ordinace se nachází v Pěnčíně, Zásadě, Držkově.

Sociální péče

Sociální péče je vykonávána v domech s pečovatelskou službou v Železném Brodě a Držkově. DPS Železný Brod má svou pobočku v místní části Bzí.

Dopravní infrastruktura

Základem dopravní sítě je komunikace I/10 (E 65) v trase Harrachov – Železný Brod – Turnov. Na tuto komunikaci se napojují další silnice nižších tříd. Silnice I/10 prochází obcemi Držkov, Loužnice, Železný Brod, Líšný. Komunikací jsou dotčeny ještě obce Jílové u Držkova, Radčice a Pěnčín, v nich však vede mimo centrální části obcí a většinou i mimo zastavěné území.

Silnice II. a III. třídy

Silniční síť komunikací nižších tříd je ustálená. Komunikace II. tříd navazují na páteřní silnici I/10 v Železném Brodě (křižovatka I/10 se silnicí II/282) a na území obce Pěnčín (I/10 se silnicí II/287).

Seznam silnic II. třídy:

II/287	v úseku Bratříkov – Jablonec nad Nisou
II/282	v úseku Železný Brod – Mírová pod Kozákovým
II/288	v úseku Železný Brod – Podspálov – Bozkov
II/292	v úseku Železný Brod – Semily

Seznam silnic III. třídy:

III/28744, 28745	Loužnice – Zásada – Držkov
III/28738, 28741, 28743	Pěnčín Jistebsko – Pěnčín Huť a Pěnčín Dolní Černá Studnice – Zásada
III/28741, 28742	Pěnčín Huť – Loužnice
III/28731, 28730	Pěnčín Jistebsko – Pěnčín Krásná – Pěnčín Dolní Černá Studnice
III/2881	Železný Brod – Horská Kamenice
III/2881, 2882	Železný Brod – Železný Brod Střevelná – Jílové u Držkova – Držkov
III/2884, 2885, 2886	Loužnice – Radčice – Jílové u Držkova – Vlastiboř – Držkov
III/28736, 28739	Železný Brod – Železný Brod Těpeře – Pěnčín Alšovice
III/28735	Železný Brod Splzov – Skuhrov – Pěnčín Čížkovice 2. díl
III/28215, 28216	Koberovy – Koberovy Vráť – Líšný (Malá Skála)
III/28213, 28214	Koberovy – Koberovy Besedice

Obr. 10 – silniční síť v ORP Železný Brod

Železnice prochází jižní a východní částí území ORP Železný Brod. Na území vedou tratě č. 030 (Turnov – Jaroměř) a 035 (Železný Brod – Tanvald) .

Trať č. 030 je jednokolejná železniční trať celostátní dráhy, celou trať postavila soukromá železniční společnost Jiho-severoněmecká spojovací dráha (SNDVB) a provoz byl postupně směrem od Pardubic zahajován v letech 1857 - 1859. V letech 2009 a 2010 byla provedena ve dvou etapách racionalizace trati v úseku Jaroměř–Stará Paka–Železný Brod.

Železniční trať Železný Brod - Tanvald (č. 035) je jednokolejná regionální trať z Železného Brodu do Tanvaldu. Trať vede podél řeky Kamenice často velmi obtížně přístupným terénem a prochází dvěma tunely. Doprava byla zahájena v roce 1875 a v době zastavení provozu na trati Tanvald - Harrachov byla součástí trati 036.

Technická infrastruktura

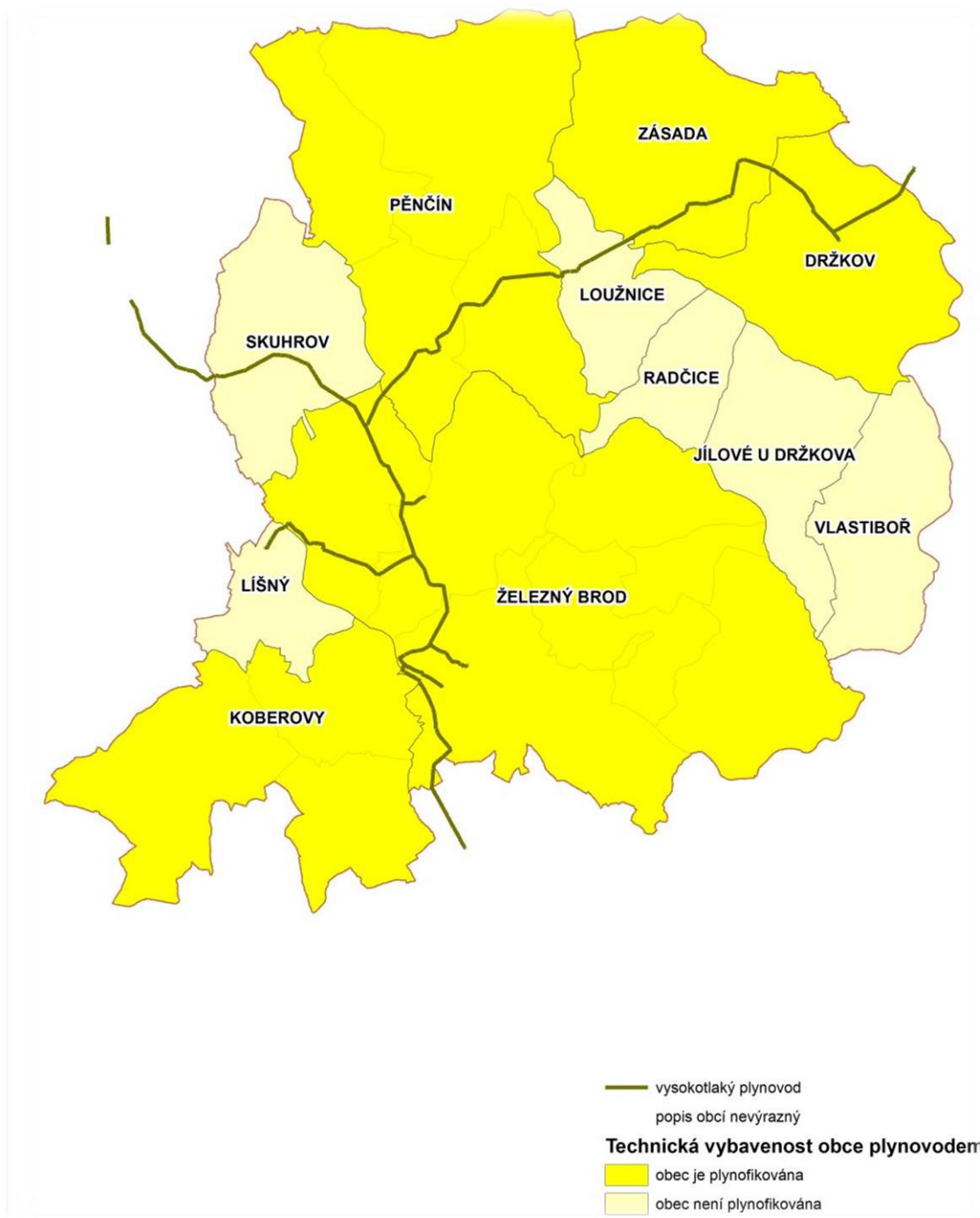
Vybavenost území technickou infrastrukturou je na poměrně dobré úrovni, ačkoliv jsou obce bez některé základní infrastruktury. Na území se nevyskytují ropovody ani produktovody.

Zásobování plynem

Územím ORP prochází plynovodní soustava, tvořená páteřním vysokotlakým plynovodem.

Přes území ORP Železný Brod vede vysokotlaký plynovod VTL DN 300, PN 25 Jablonec n/N – Železný Brod – Východní Čechy. Z tohoto plynovodu jsou přes regulační stanice napájeny plynovodní soustavy ve městě Železný Brod a v obci Koberovy.

Z páteřního plynovodu jsou provedeny dvě hlavní odbočky. První odbočka (VTL DN 150) zásobuje plynem obec Malá Skála (ORP Turnov), na území obce Líšný se nachází regulační stanice VTL / STL. Druhá odbočka (VTL DN 150 PN 40 Skuhrov – Zásada – Velké Hamry) zajišťuje zásobování obcí Pěňčín, Zásada, Držkov a pokračuje dále na Tanvaldsko.

Obr. 11 – plynofikace obcí v ORP Železný Brod

Zásobování vodou

Veřejné vodovodní řady se vyskytují téměř ve všech obcích ORP Železný Brod. Pouze obec Loužnice je zásobována vodou z místních zdrojů. Majitelem vodovodů je ve většině obcí Severočeská vodárenská společnost a.s., obec Líšný je členem Vodohospodářského sdružení Turnov. Vodovody v obci Zásada vlastní Zásadská vodárenská společnost, s.r.o.

Zdrojem pitné vody jsou zejména:

VD Souš (Držkov, Jílové u Držkova, Pěňčín, Radčice, Vlastiboř)

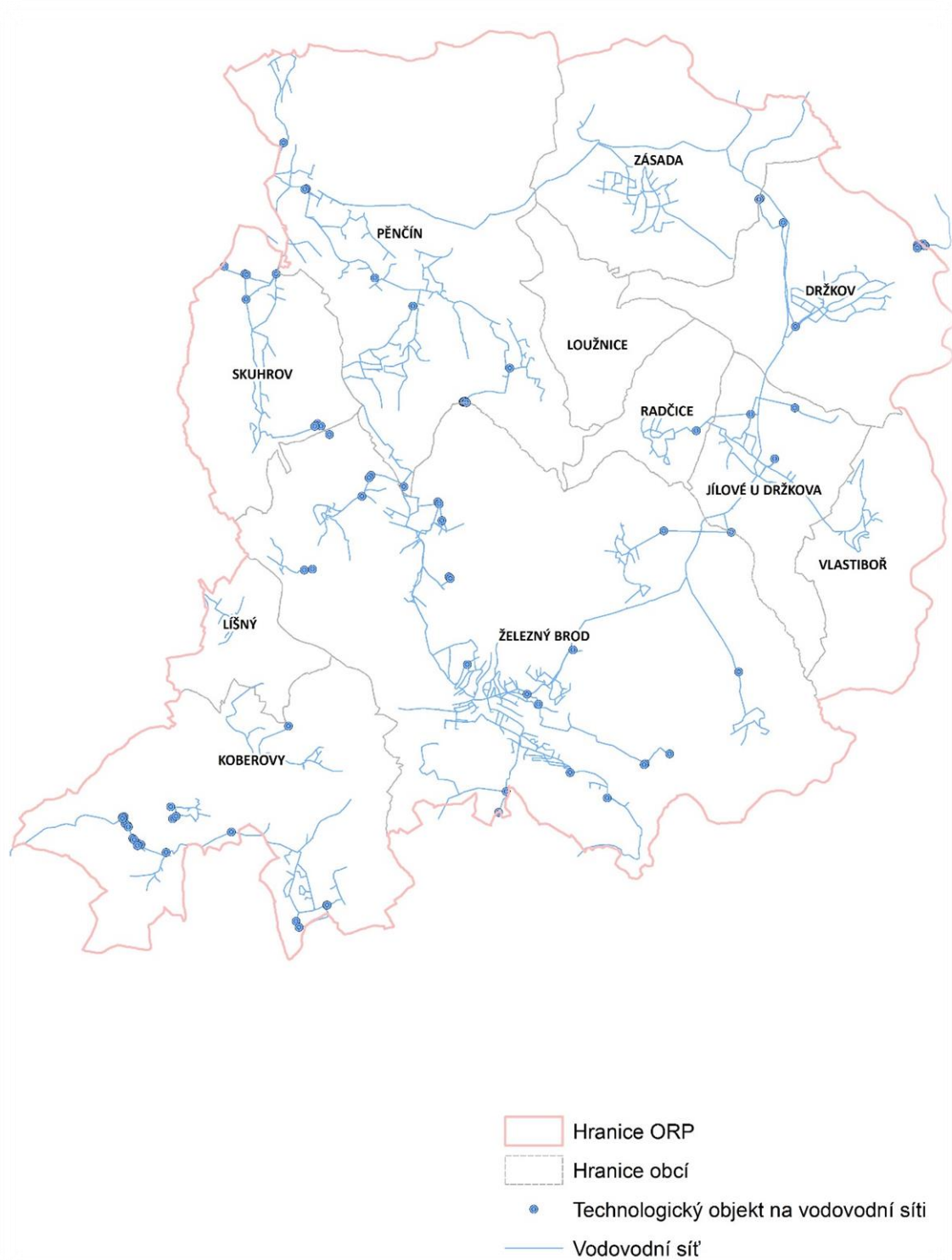
VZ Malá Skála (Líšný)

Místní zdroje (Koberovy)

Zlatá Voda, Smrčí

Individuální zásobování – studny (Loužnice)

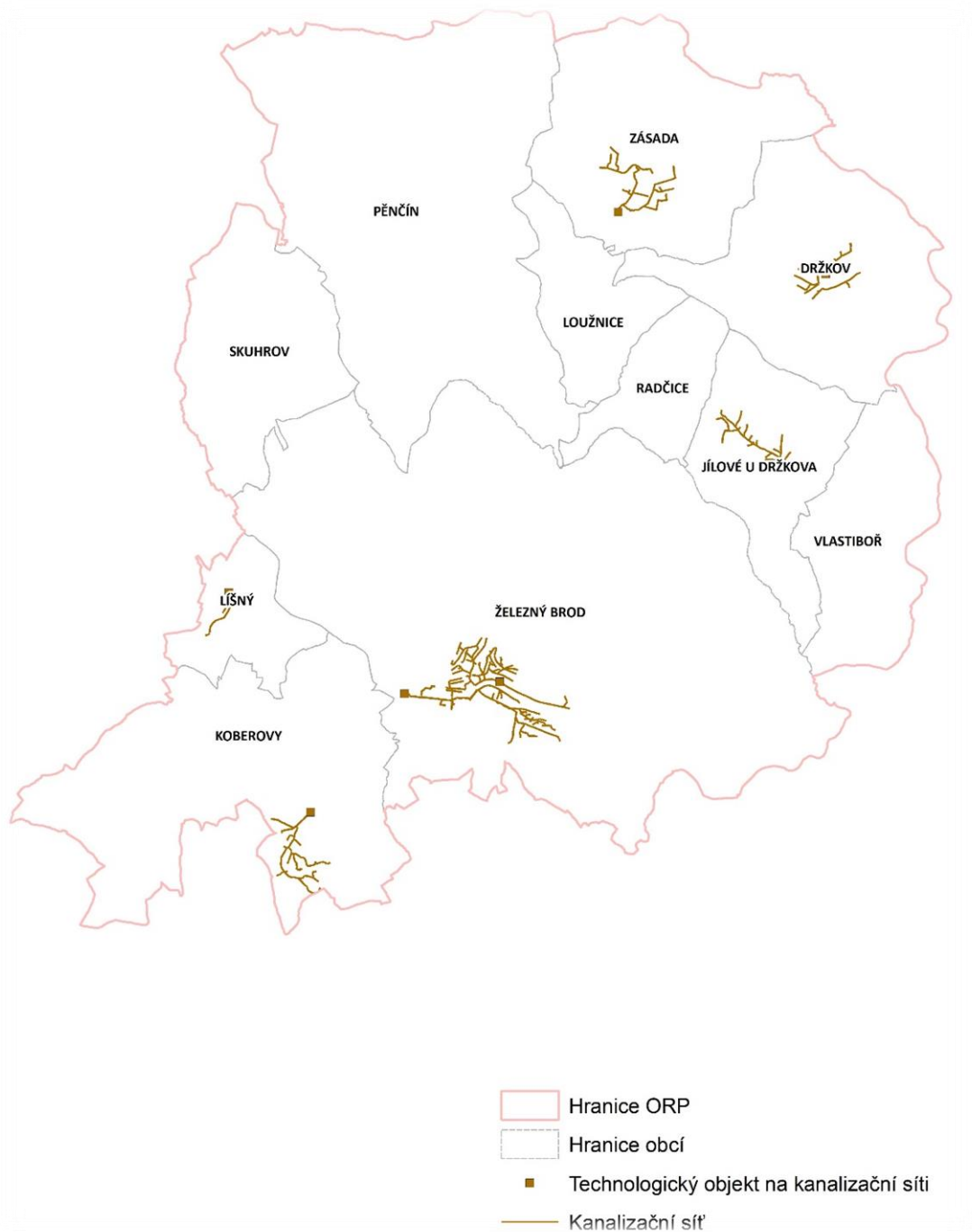
Kombinace výše uvedených (Skuhrov, Zásada, Železný Brod)

Obr. 12 – vodovodní infrastruktura v obcích ORP Železný Brod

Kanalizace

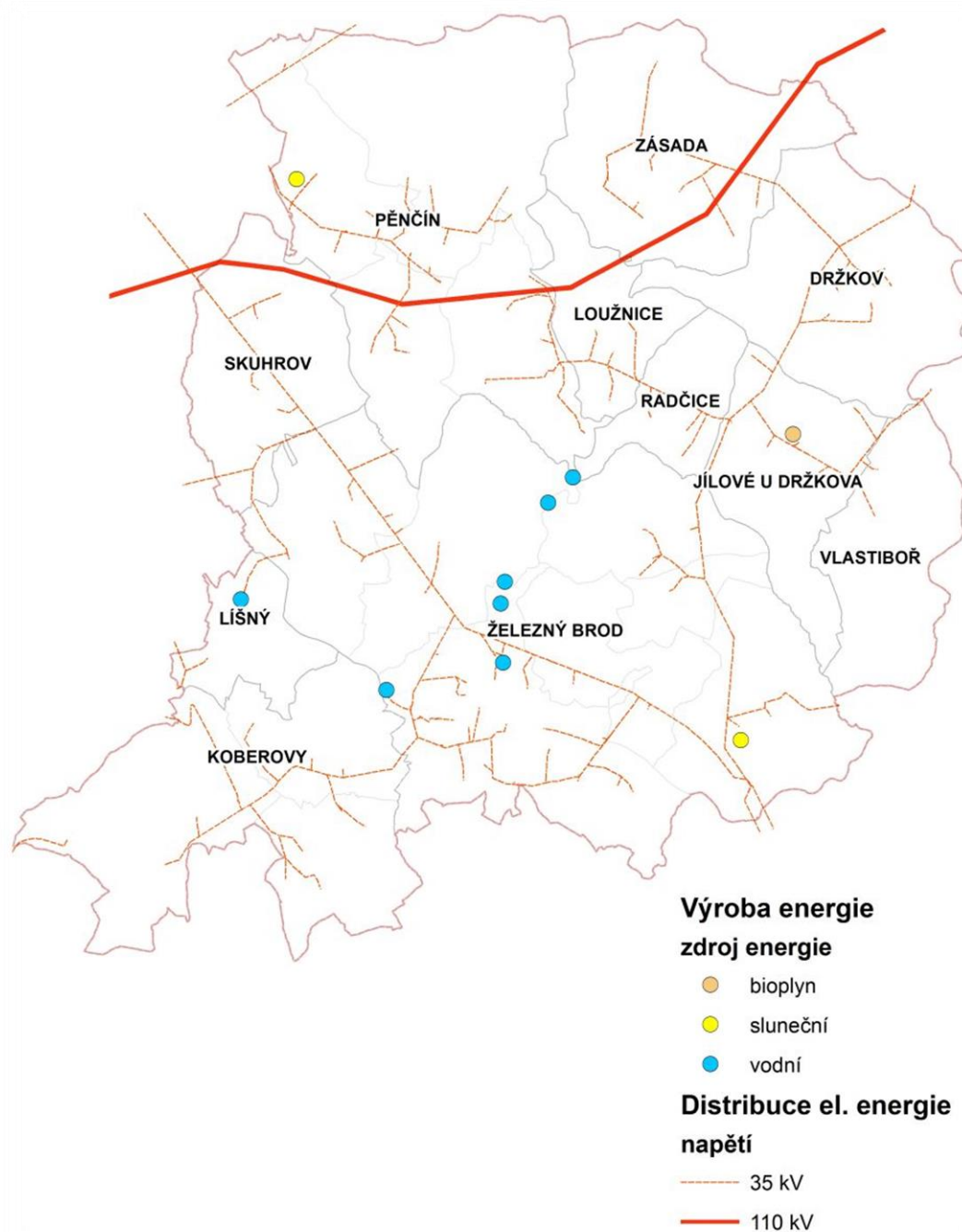
Kanalizační síť ORP Železný Brod je na špatné úrovni. Odkanalizování je řešeno v obcích Držkov, Jílové u Držkova, Koberovy (část Koberovy), Líšný (část Líšný, II. díl), Pěnčín, Zásada a Železný Brod (v části Železný Brod). V ostatních částech obcí resp. obcích je odkanalizování řešeno individuálně (septiky s přepady do místních vodotečí).

Obr. 13 – kanalizační infrastruktura v obcích ORP Železný Brod

Zásobování elektrickou energií

Všechny obce ORP Železný Brod jsou elektrifikovány. Severní částí území prochází ve směru Z – SV vedení 110 kV, zasahující obce Skuhrov, Pěncín, Loužnice, Zásada. Rozvody v území jsou vedením 35 kV.

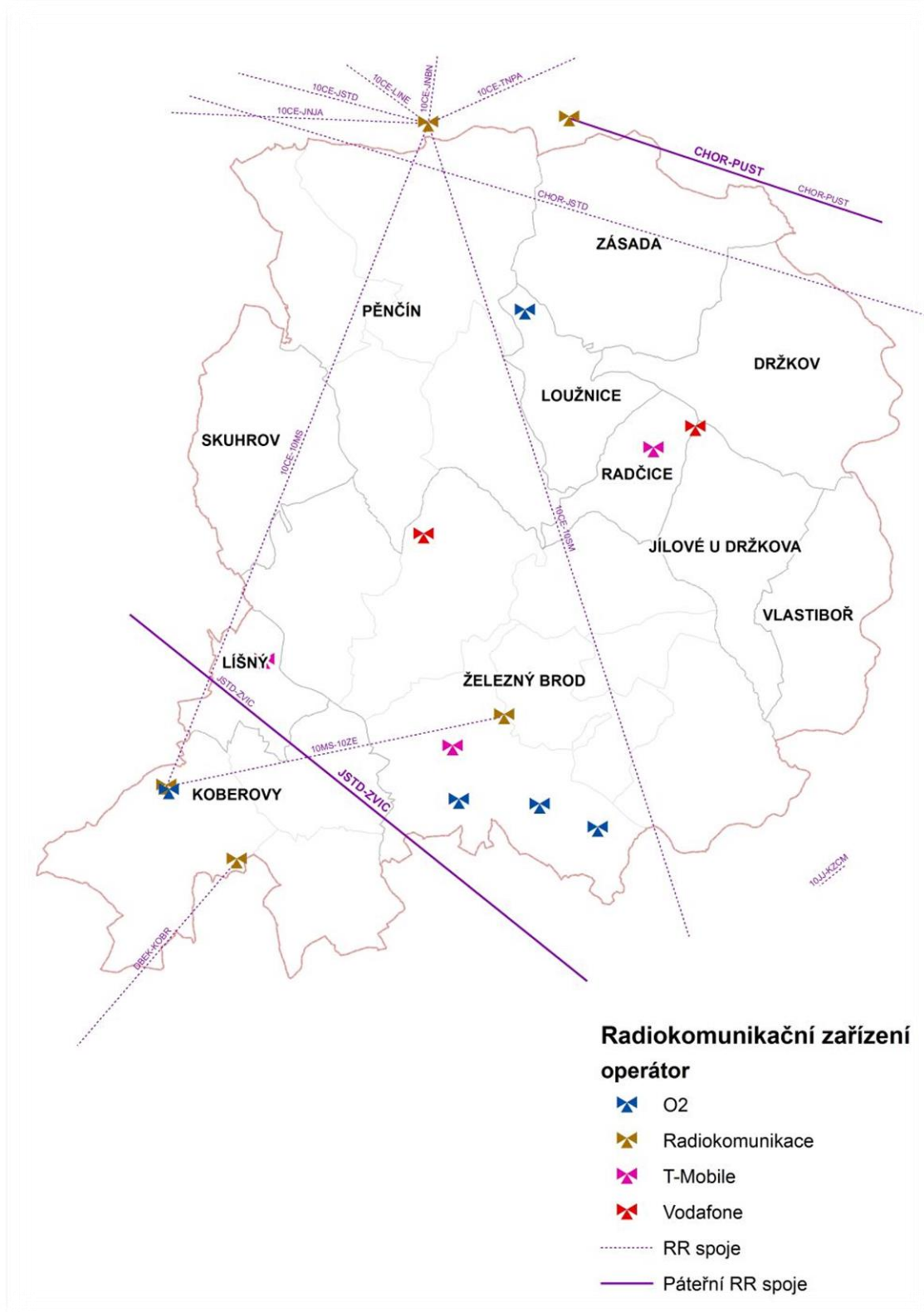
Obr. 14 – elektrosoustava v ORP Železný Brod

V území ORP Železný Brod jsou k výrobě energie využívány tzv. obnovitelné zdroje energie – sluneční záření a vodní energie. Významný podíl zařízení na výrobu energie zaujímá vodní energie a malé vodní elektrárny, které využívají spádu řek a potoků.

Sluneční energie je využívána k výrobě elektrické energie prostřednictvím fotovoltaických panelů. Největší plochou pro výrobu pomocí této technologie je pole FV panelů v obci Pěncín (část obce Krásná). Další plochy jsou individuálního charakteru, nedosahují výkonů „velkých“ elektráren.

Telekomunikace

Telekomunikační sítě jsou v území na dobré úrovni. Ve všech obcích je možnost připojení na místní telefonní systém, území je pokryto signálem sítí mobilních operátorů. Pro mobilní operátory jsou problematická hluboká údolí, jedná se o jednotlivé případy, nikoliv území plošně rozsáhlé. Připojení k síti Internet je dostupné ve všech obcích ORP Železný Brod.

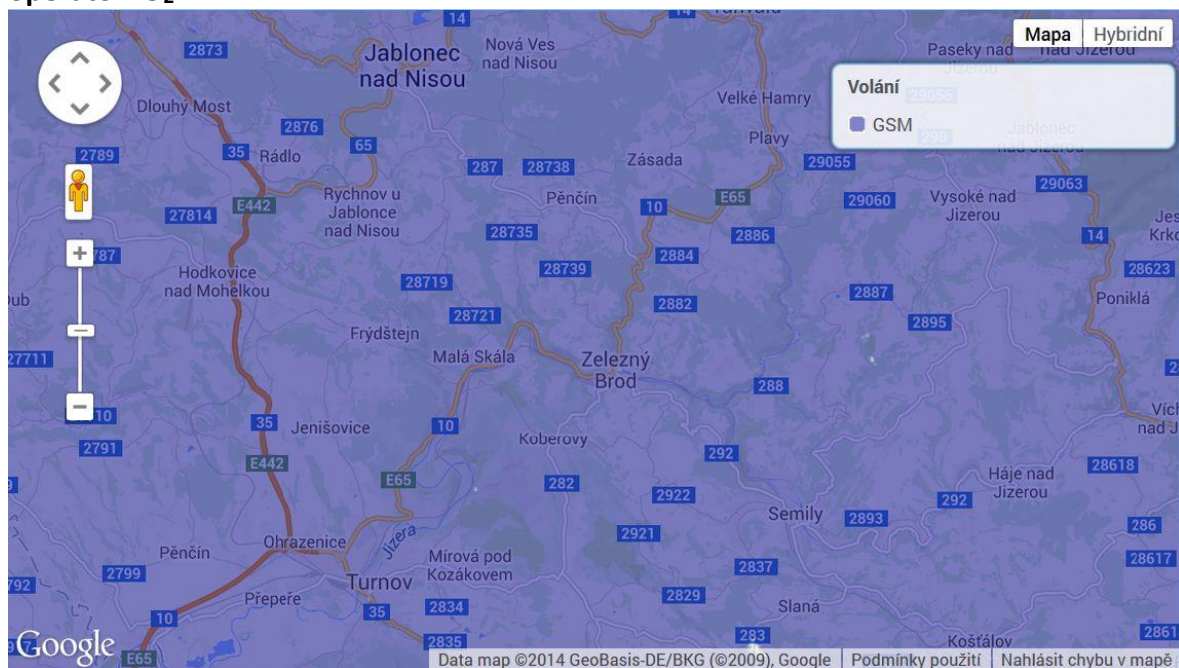
Obr. 15 – radiokomunikace v ORP Železný Brod

Mapy pokrytí největšími operátory:

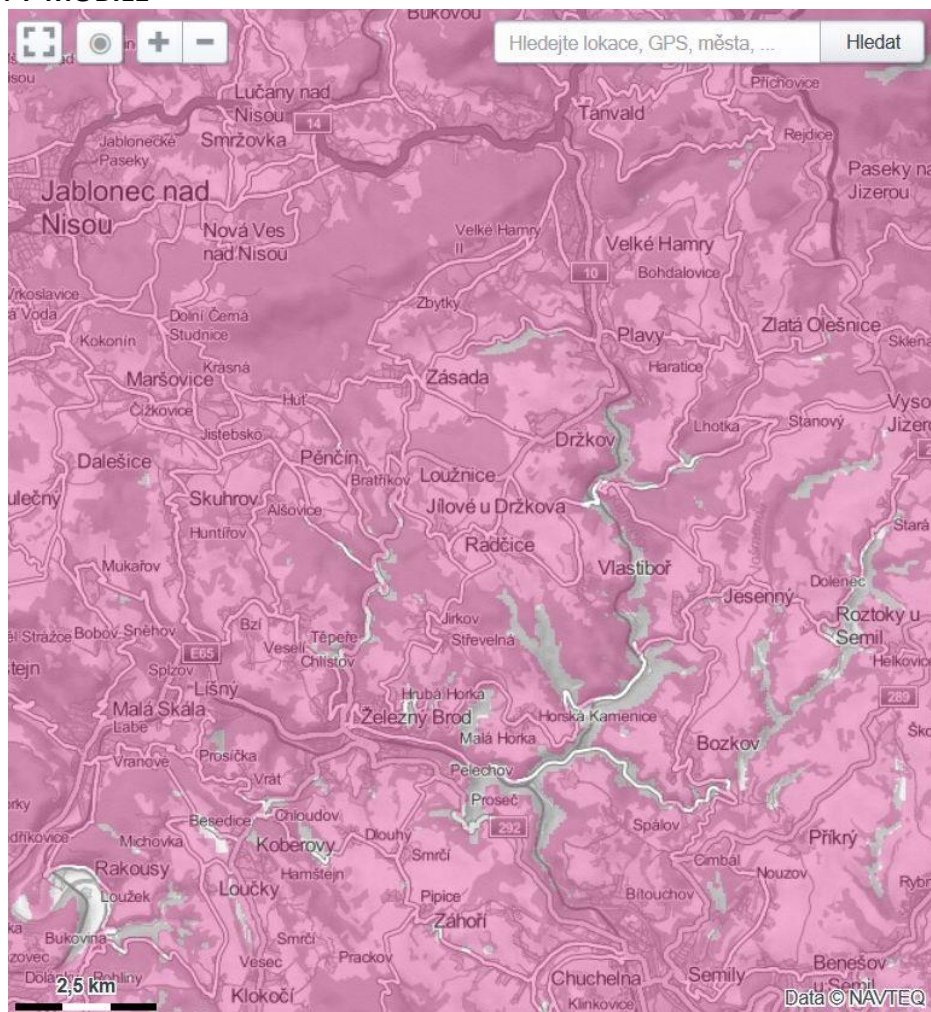
Zdrojem jsou mapy pokrytí na internetových stránkách jednotlivých operátorů, zaznamenávají pokrytí území signálem pro volání k srpnu 2014.

operátor: O₂

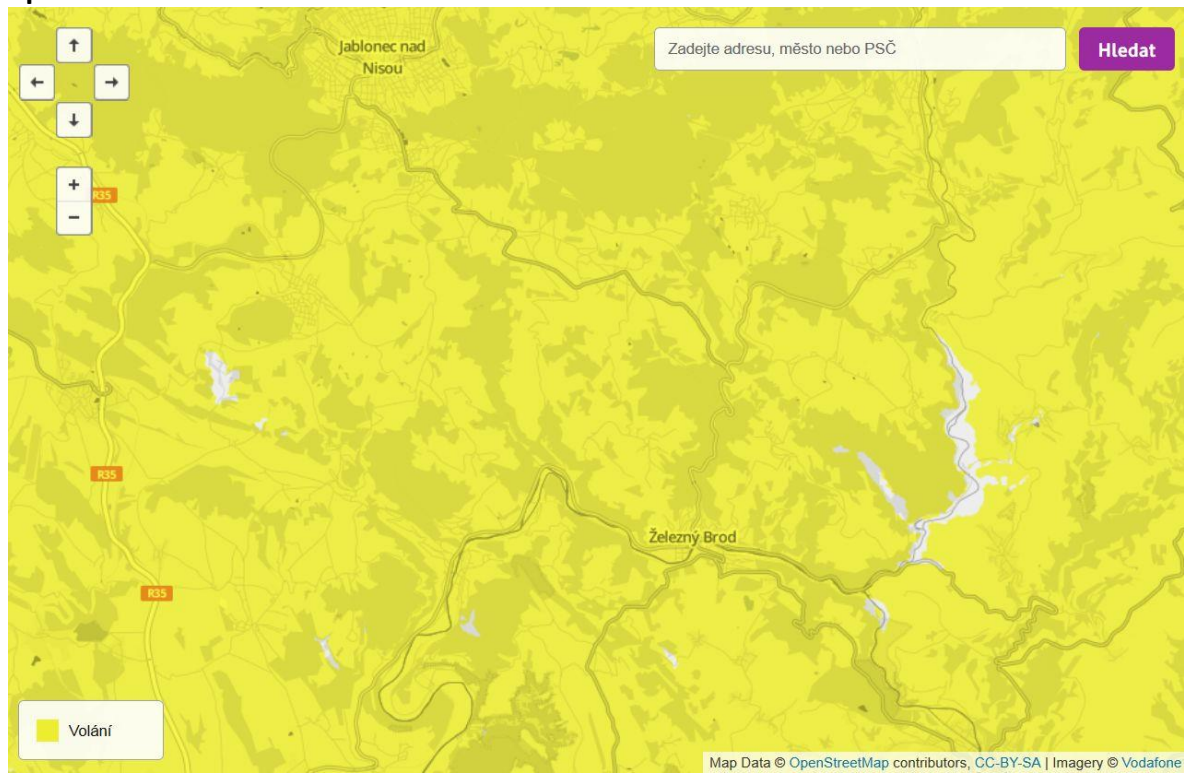
Obr. 16 – pokrytí území ORP Železný Brod signálem operátora O₂

operátor: T-MOBILE

Obr. 17 – pokrytí území ORP Železný Brod signálem operátora T-Mobile

operátor: Vodafone

Obr. 18 – pokrytí území ORP Železný Brod signálem operátora Vodafone

Ekonomické podmínky

Zaměstnanost

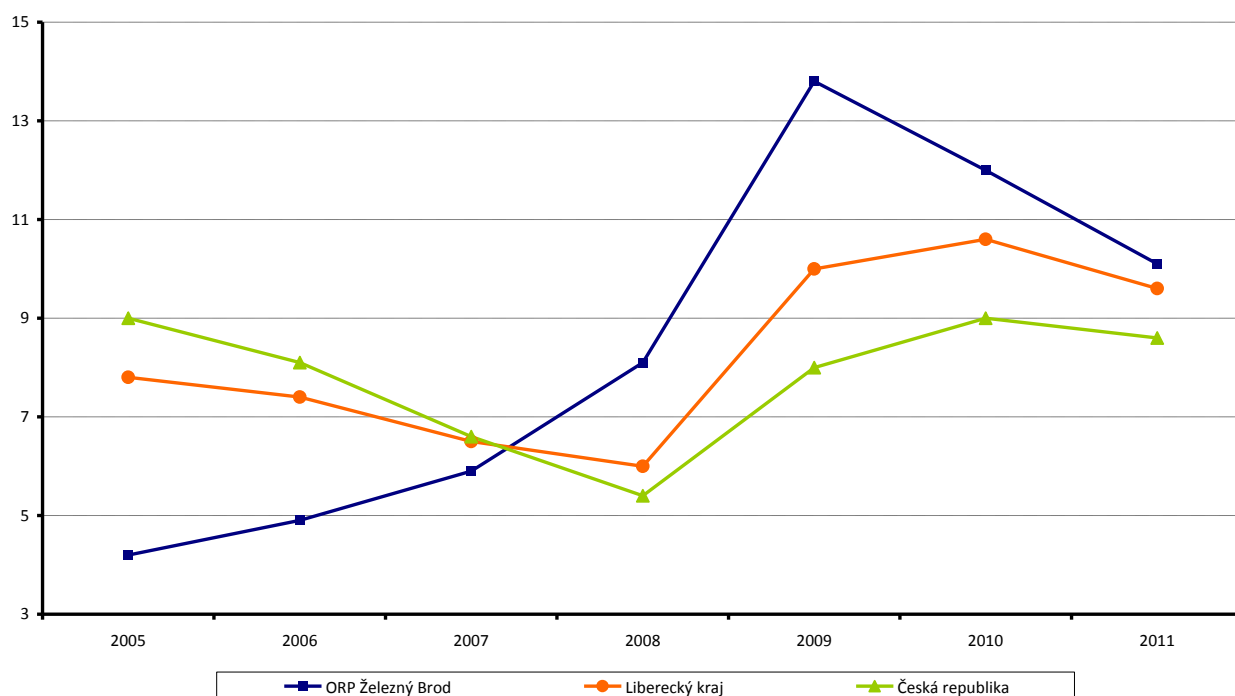
Zaměstnanost v obcích ORP Železný Brod je silně závislá na průmyslové výrobě v regionu. Dominantním průmyslovým odvětvím v regionu bylo sklářství, které zaměstnávalo značnou část ekonomicky aktivního obyvatelstva obcí ORP a okolí. Rozpad tohoto odvětví způsobil i značné zvýšení nezaměstnanosti v regionu. Důkazem tohoto je značný nárůst mezi roky 2008 a 2009, kdy se nezaměstnanost skokově zvýšila z 8 na téměř 14%. Od této doby je trend nezaměstnanosti klesající, nicméně stále nedosahuje úrovně roku 2008. Textilní průmysl ukončil svou činnost již před rokem 2008, nicméně tento úpadek byl dlouhodobý a neměl značný vliv na růst nezaměstnanosti.

Zemědělská výroba je v regionu zastoupena cca 60 subjekty, podnikajících v rostlinné i živočišné výrobě a lesnictví.

Údaje o nezaměstnanosti v jednotlivých obcích za období roků 2012 a 2013 nejsou dostupná, z důvodu změny systému na Ministerstvu sociálních věcí.

Graf č. 8

Porovnání nezaměstnanosti ORP Žel. Brod, Libereckého kraje a České republiky

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ORP Železný Brod	4,2	4,9	5,9	8,1	13,8	12	10,1
Liberecký kraj	7,8	7,4	6,5	6,0	10	10,6	9,6
Česká republika	9,0	8,1	6,6	5,4	8,0	9,0	8,6

Cestovní ruch a rekreace

Území ORP Železný Brod má zajímavý potenciál pro nabídku cestovního ruchu. Svou polohou se nachází v blízkosti turistických oblastí Český ráj, Jizerské hory a Krkonoše.

Největší měrou území připadá k oblasti Českého ráje, kam lze zařadit jižní část území ORP (obce Koberovy, Líšný, Železný Brod). V rámci celého turistického regionu je oblast železnobrodská okrajovou, jsou však podnikány akce, které se snaží rozprostřít návštěvnost i do okrajových částí regionu. Tohoto může využít oblast Železného Brodu, jako jedno z center tzv. Horního Pojizeří.

Atraktivitou pro cestovní ruch v ORP Železný Brod jsou zejména přírodní prostředí a historické památky. Velkým lákadlem je řeka Jizera, využitelná pro vodní sporty a vodní turistiku (peřeje Paraplíčko, půjčovny lodí a raftů). Předpoklady má krajina pro pěší a cykloturistiku. Územím prochází hustá síť pěších tras a cyklotras, procházející téměř všemi obcemi ORP. Nejvýznamnějším projektem v oblasti cestovního ruchu je projekt

Greenway Jizera, turistický koridor podél toku řeky Jizery od ústí až po soutok s řekou Labe.. Tento projekt je v současné době (duben 2013) ve fázi projektových prací.

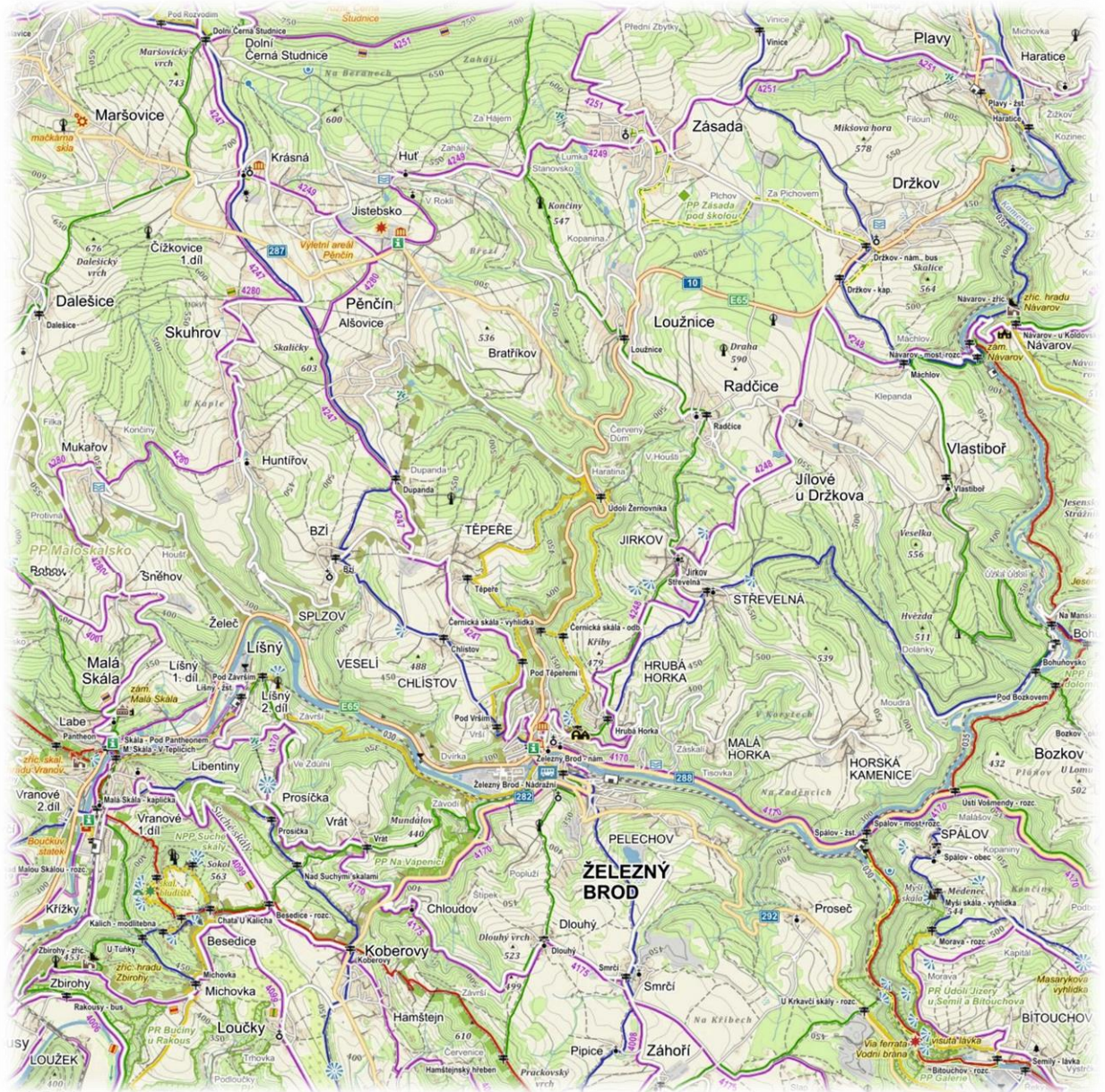
Přírodní atrakcí pro turisty jsou skalní města Chléviště a Kalich na území obce Koberovy. Pískovcová skalní města s výhledy na údolí Jizery v oblasti Malé Skály.

Historické památky jsou zastoupeny v Železném Brodě a Pěnčíně. V Železném Brodě je vytvořen Poznávací okruh Trávníky, nabízející turistům procházku mezi historickou zástavbou města, prohlášenou za vesnickou památkovou rezervaci. V obci Pěnčín, v části Krásná, se nachází areál kostela sv. Josefa s farou a Kittelovým domem, připomínajícím postavu mýtického doktora, žijícího a působícího v 18. století v této oblasti. Součástí areálu je i Kittelovo muzeum. Dalším muzeem je Muzeum Horního Pojizeří v Železném Brodě se svými expozicemi sklářství, lidové architektury a národopisu.

Turistickou atrakcí je Výletní areál Pěnčín, nabízející ukázkou výroby skleněných perlí a kozí farmu.

Zimní nabídka zahrnuje lyžařský areál Zásada s lyžařským vlekem a upravenými lyžařskými tratěmi. Areál nabízí zasněžování umělým sněhem. Další funkční lyžařský vlek se nachází v Koberovech, tento je však závislý pouze na přírodním sněhu.

Obr. 19 – turistické trasy v ORP Železný Brod

Zdroj: MAPY.cz

Limity využití území

Před názvem jevu je uveden kód jevu dle přílohy č. 1 k vyhlášce 500/2006 Sb.

	Držkov	Jílové u Držkova	Koberovy	Líšný	Loužnice	Pěčín	Radčice	Skuhrov	Vlastiboř	Zásada	Železný Brod
(005) památková rezervace včetně ochranného pásma											
(006) památková zóna včetně ochranného pásma											
(008) nemovitá kulturní památka (popř. soubor) vč. ochranného pásma											
(016) území s archeologickými nálezy											
(021) územní systém ekologické stability											
(022) VKP registrovaný, pokud není vyjádřen jinou položkou											
(023) VKP ze zákona, pokud není vyjádřen jinou položkou											
(026) CHKO včetně zón											
(028) přírodní rezervace vč. ochranného pásma											
(029) národní přírodní památka vč. ochranného pásma											
(030) přírodní park											
(031) přírodní památka vč. ochranného pásma											
(032) památný strom vč. ochranného pásma											
(033) biosférická rezervace UNESCO, geopark UNESCO											
(034) NATURA 2000 - evropsky významná lokalita											
(036) lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem											
(037) lesy ochranné											
(038) les zvláštního určení											
(039) lesy hospodářské											
(040) vzdálenost 50 m okraje lesa											
(043) investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti											
(044) vodní zdroj povrchové, podzemní vody vč. ochranných pásem											
(045) chráněná oblast přirozené akumulace vod											
(050) záplavové území											
(051) aktivní zóna záplavového území											
(053) území zvláštní povodně pod vodním dílem											
(057) dobývací prostor											
(058) chráněné ložiskové území											

	Držkov	Jílové u Držkova	Koberovy	Lišný	Loužnice	Pěčín	Radčice	Skuhrov	Vlastiboř	Zásada	Železný Brod
(060) ložisko nerostných surovin											
(061) poddolované území											
(062) sesuvné území a území jiných geologických rizik											
(063) staré důlní dílo											
(064) staré zátěže území a kontaminované plochy											
(067) technologický objekt zásobování vodou vč. ochranného pásma											
(068) vodovodní síť vč. ochranného pásma											
(069) technologický objekt odvádění a čištění odpadních vod vč. ochranného pásma											
(070) síť kanalizačních stok vč. ochranného pásma											
(071) výroba elektřiny vč. ochranného pásma											
(072) elektrická stanice vč. ochranného pásma											
(073) nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy vč. ochranného pásma											
(074) technologický objekt zásobování plynem vč. ochranného a bezpečnostního pásma											
(075) vedení plynovodu vč. ochranného a bezpečnostního pásma											
(081) elektronické komunikační zařízení vč. ochranného pásma											
(082) komunikační vedení vč. ochranného pásma											
(090) silnice I.třídy vč. ochranného pásma											
(091) silnice II.třídy vč. ochranného pásma											
(092) silnice III.třídy vč. ochranného pásma											
(094) železniční dráha celostátní vč. ochranného pásma											
(095) železniční dráha regionální vč. ochranného pásma											
(113) ochranné pásmo hřbitova, krematoria											
(114) jiná ochranná pásmo											

Hodnoty území

Před názvem jevu je uveden kód jevu dle přílohy č. 1 k vyhlášce 500/2006 Sb.

	Držkov	Jílové u Držkova	Koberovy	Líšný	Loužnice	Pěččín	Radčice	Skuhrov	Vlastiboř	Zásada	Železný Brod
(005) památková rezervace včetně ochranného pásma											
(006) památková zóna včetně ochranného pásma											
(008) nemovitá kulturní památka (popř. soubor) vč. ochranného pásma											
(011) urbanistické hodnoty											
(012) region lidové architektury											
(013) historicky významná stavba, soubor											
(014) architektonicky cenná stavba, soubor											
(015) významná stavební dominanta											
(016) území s archeologickými nálezy											
(020) významný vyhlídkový bod											
(021) územní systém ekologické stability											
(022) VKP registrovaný, pokud není vyjádřen jinou položkou											
(023) VKP ze zákona, pokud není vyjádřen jinou položkou											
(026) CHKO včetně zón											
(028) přírodní rezervace vč. ochranného pásma											
(029) národní přírodní památka vč. ochranného pásma											
(030) přírodní park											
(031) přírodní památka vč. ochranného pásma											
(032) památný strom vč. ochranného pásma											
(033) biosférická rezervace UNESCO, geopark UNESCO											
(034) NATURA 2000 - evropsky významná lokalita											
(037) lesy ochranné											
(038) les zvláštního určení											
(039) lesy hospodářské											
(041) bonitovaná půdně ekologická jednotka (1. a 2. třída)											

	Držkov	Jílové u Držkova	Koberovy	Líšný	Loužnice	Pěčín	Radčice	Skuhrov	Vlastiboř	Zásada	Železný Brod
(042) hranice biochor											
(043) investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti											
(044) vodní zdroj povrchové, podzemní vody vč. ochranných pásem											
(045) chráněná oblast přirozené akumulace vod											
(106) cyklostezka, cyklotrasa, hipostezka a turistická stezka											

Záměry na provedení změn v území

Místního významu

	Držkov	Jílové u Držkova	Koberovy	Líšný	Loužnice	Pěňčín	Radčice	Skuhrov	Vlastiboř	Zásada	Železný Brod
Záměry na změnu využití území:											
Rozvoj ploch pro bydlení	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	ÚP
Rozvoj ploch pro rekreační bydlení				ÚP							ÚP
Rozvoj smíšených obytných ploch		ÚP									ÚP
Rozvoj ploch pro občanského vybavení		ÚP	ÚP	ÚP		ÚP	ÚP	ÚP		ÚP	ÚP
Rozvoj ploch pro rekreaci									ÚP		
Rozvoj ploch pro dopravní infrastrukturu		ÚP	ÚP	ÚP	ÚP	O	ÚP	ÚP		ÚP	ÚP
Rozvoj ploch pro technickou infrastrukturu			ÚP	ÚP		ÚP	ÚP	ÚP		ÚP	ÚP
Rozvoj smíšených výrobních ploch		ÚP	ÚP			ÚP					ÚP
Rozvoj ploch pro výrobu a skladování			ÚP					ÚP		ÚP	ÚP
Záměry v oblasti dopravy:											
Místní a účelové komunikace											
Záměry v oblasti technické infrastruktury:											
Trafostanice 110/22 kV											TI
Vedení elektrické soustavy 110 kV								TI			TI
Výstavba a rozšíření vodovodů											
Výstavba kanalizace a ČOV											
Záměr výstavby trafostanice											
Záměr výstavby vedení el. soustavy											
Záměr výstavby plynovodu											
Záměry ochrany hodnot území:											
Návrh vesnické památkové zóny Malá Horka											ÚP
Návrh vesnické památkové zóny Dolní Zbirohy			ÚP								
Záměr prohlášení objektu za nemovitou kulturní památku				DO		DO				DO	DO
Záměry v oblasti vodohospodářství:											
Území určené k rozlivu povodní		ZÚR	ZÚR								
Koridory pro umístění protipovodňových opatření na tocích			ZÚR	ZÚR							ZÚR

Nadmístního významu

	Držkov	Jílové u Držkova	Koberovy	Líšný	Loužnice	Pěčín	Radčice	Skuhrov	Vlastiboř	Zásada	Železný Brod
Technická infrastruktura:											
Rozvodna RZ VVN/VN v Železném Brodě											TI
Koridor pro umístění vedení VVN 110 kV pro připojení rozvodny RZ VVN/VN a smyčka 110 kV TR Železný Brod								TI			TI
Vodovodní přívaděč pro Semilsko ze Souše											
VTL plynovodu DN 150 (200) Zásada – Lučany n. N.										TI	
Obnovení činnosti lomu v Jílovém u Držkova		TI									

Dopravní infrastruktura											
Přeložka sinice I/10 s pod povrchového úsekem v Železném Brodě											
Přeložka úseku silnice II/282/292 s přemostěním Jizery a železnice v Železném Brodě											
Přeložka úseku silnice II/292 do obchvatové trasy Pelechov											
Regiotram											

Veřejně prospěšná opatření											
Územní systém ekologické stability											
Protipovodňová opatření v záplavovém území řeky Jizery, Kamenice a na toku Žernovník											
Optimalizace a modernizace železniční tratě 030											

Nadregionálního významu

	Držkov	Jílové u Držkova	Koberovy	Líšný	Loužnice	Pěčín	Radčice	Skuhrov	Vlastiboř	Zásada	Železný Brod
Dopravní infrastruktura											
Převod silnice I/10 do kategorie silnic II. třídy											
Multifunkční turistický koridor Jizera											

Vysvětlivky:

V tabulce záměrů je uveden zdroj záměru:

ZÚR – Zásady územního rozvoje Libereckého kraje

ÚP – územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí

TI – záměr vlastníka technické infrastruktury

DO – záměr dotčeného orgánu

B. Rozbor udržitelného rozvoje území

SWOT analýza území

Územní struktura

Silné stránky

- Krajina Železnobrodská s významným estetickým nábojem.
- Historické a kulturní dědictví v kontextu s „genia locci“ území. Rozmanitá a zachovaná struktura a architektura zástavby s prvky z doby svého založení. Historicky cenné stavby a soubory, jako doklad historického vývoje.
- Výskyt významných geomorfologických útvarů s vysokým počtem/výskytem významných krajinných prvků a zvláště chráněných území, což svědčí o nadprůměrné kvalitě přírodního prostředí.
- Kompaktnost urbanizovaných území, rozptýlená zástavba v zónách krajinných a rozložení ploch lesních porostů činí území malebným, projevující se mj. v dálkových pohledech.
- Respektování krajinných dominant při osidlování území, tj. orientace objektů s výhledy na Černou Studnici, Kozákov.
- Vysoká hustota silniční sítě v relativně přiměřené stavební a funkční kvalitě.
- Silnice I. a II. třídy I/10, II/287, II/282,292 stabilizují rozvojové osy v rámci Libereckého kraje.
- Zabezpečené dopravní vazby na multimodální koridory (silnice I/10, železniční trať 030).
- Vyhovující energetický systém, dimenzován na mírný nárůst, který odpovídá záměrům obcí.
- Nadprůměrná vybavenost území veřejným vodovodem.

Slabé stránky

- Nevybudovaná infrastruktura pro odkanalizování území.
- Postupný úbytek zařízení občanského vybavení.
- Koncentrace dopravy v centrální části města Železný Brod.

Příležitosti

- Nabídka stávajících ploch pro rozvoj ekonomických aktivit s vybudovanou technickou infrastrukturou.
- Nabídka dotačních titulů EU pro rozvojové projekty obcí.
- Pokračovat v procesu vyhlášení vesnické památkové zóny.
- Vytipovat další soubory lidové architektury vhodné k zachování a ochraně.
- Zachovat drikety, včetně ukázky tradičního „mačkání skla“, jako doklad typické industriální architektury území.
- Vytvořit turistický okruh „paměť průmyslové výroby Železnobrodská“ mapující sklářskou a bižuterní výrobu s praktickými ukázkami.

Hrozby

- Nerespektování měřítka stávající zástavby.
- Snižování investic do rekonstrukcí technické infrastruktury, zejména silnic.
- Snižování počtu trvale bydlících obyvatel z důvodu stárnutí populace.
- Nedostatečný vnitřní potenciál obyvatelstva v území pro samostatný populační růst.
- Nedostatek finančních prostředků na údržbu a rekonstrukci památek.
- Odliv obyvatel a následná degradace územní struktury.

Ekonomický potenciál území:

Silné stránky

- Dobrá dopravní dostupnost celého území.
- Dobrá dopravní obslužnost pro plnění základních funkcí obcí.
- Rozvinutý systém veřejné osobní dopravy v místním regionálním i republikovém dosahu.
- Nadprůměrná vybavenost veřejným vodovodem a částečná plynofikace obcí.
- Atraktivní prostředí pro bydlení z pohledu malebnosti prostředí a kvality životního prostředí.

Slabé stránky

- Závislost na sklářském a bižuterním průmyslu a jejich odbytové problémy v důsledku levné asijské konkurence a posilujícího kurzu české koruny.

- Ukončení činnosti podniku Železnobrodské sklo a.s. v roce 2009.
- Relativně nízký podíl obyvatelstva s vyšším a vysokoškolským vzděláním a tedy snížená uplatnitelnost na trhu práce.
- Podprůměrný podíl obyvatelstva zaměstnaného v terciéru.
- Nedostatečná vybavenost území kanalizací.

Příležitosti

- Dovybavení infrastrukturou pro odkanalizování území a posílení bytové výstavby.
- Posílení zaměstnanosti v sektoru sociálních služeb v důvodu očekávané poptávky v důsledku stárnutí populace.
- Urychlení integrace hromadné osobní dopravy v rámci Libereckého kraje.
- Zvýšení sektoru služeb nabídkou turisticky atraktivních cílových bodů, např. poznávací okruhy typu „paměť sklářského a bižuterního průmyslu a tradic území Železnobrodsko“ apod.
- Zvýšení sektoru služeb nabídkou nenáročných turisticko rekreačních aktivit rodinného charakteru.

Hrozby

- Krize sklářského, textilního a automobilového průmyslu v důsledku světové hospodářské krize.
- Zánik tradice sklářského průmyslu.
- Snížení kupní síly obyvatelstva.
- Ukončení činnosti drobných obchodníků a živnostníků a služeb.
- Stárnutí obyvatelstva celého území ORP.
- Nedostatečný vnitřní potenciál obyvatelstva na území obvodu ORP pro samostatný populační růst
- Podprůměrný podíl obyvatelstva zaměstnaného v terciéru.
- Omezení atraktivity území vlivem přeložení tahu silnice I/10 .
- Odsouvání optimalizačních a modernizačních projektů železniční tratě 030.

Energetika:

Silné stránky

- Celé území je plně elektrifikováno hustou sítí vedení VN a NN.
- Byla provedena plynofikace hustě urbanizovaných území.

Slabé stránky

- Způsob vrchního vedení distribuční sítě VN pro rozvod elektrické energie na celém území.
- Nízký stupeň plynofikace převážně v obcích okolo Železného Brodu.
- Vysoký podíl využití pevných paliv pro zásobování teplem.

Příležitosti

- Realizace vrchních vedení VN kabelovým vedením VN, alespoň v intravilánu obcí.
- Pokračování plynofikace obcí, v nichž byla plynofikace zahájena, v zastavěném území a v zastavitelných lokalitách.
- Snižování používání pevných paliv pro zásobování teplem.

Hrozby

- Vylidňování oblastí s nedostatečnou úrovní technické infrastruktury.
- Snižování investic do rozvoje technické infrastruktury.
- Lokální zhoršování kvality ovzduší v topné sezóně, z důvodů morfologie území (zaříznutá hluboká údolí) a skladbě paliv používaných pro vytápění.
- Zvyšování nákladů na energie a přechod k lokálním topeništím na tuhá paliva.

Vodní hospodářství:

Silné stránky

- Rozvinutý systém veřejné vodovodní sítě.
- Vysoký podíl obyvatel/domácností napojených na veřejný vodovod.
- Zabezpečené vazby na oblastní vodovod (přívodní a zásobní řady).
- V provozovaném vodárenském systému nejsou evidovány vážnější nedostatky, systém je převážně hodnocen jako vyhovující.

Slabé stránky

- Nedostatečná kanalizační síť se zakončením na centrální ČOV u většiny obcí.

- Nedostatečná vodnost některých toků pro zaústění odpadních vod z místních ČOV.
- Odsouvání realizace systému odkanalizování v obcích z důvodů ekonomických.
- Složitá terénní konfigurace pro vedení kanalizace.
- Surová voda, především při odběrech z místních zdrojů, nedosahuje vždy požadované parametry.

Příležitosti

- Zvýšit počet obyvatel zásobovaných z veřejných vodovodů.
- Posílit vodovodní řady s napojením na hlavní přívodní řad.
- Rekonstruovat rozhodující úpravny vod a nahradit nevyhovující vodní zdroje (navrhuje PRVK).
- Zvýšit kapacity a činnosti existujících a nových ČOV.
- Vytvářet územní podmínky pro výstavbu lokálních/společných ČOV pro skupiny objektů.
- Využít dotací z EU na dobudování kanalizací a ČOV.

Hrozby

- Stagnace rozvoje obcí z důvodů nedobudované technické infrastruktury.
- Rostoucí znečištění toků v důsledku nerealizace odkanalizování obcí.

Doprava a dopravní infrastruktura:

Silné stránky

- Vysoká hustota silniční sítě v relativně přiměřené stavební a funkční kvalitě.
- Silnice I. a II. třídy I/10, II/287, II/282, II/292 stabilizují rozvojové osy v rámci Libereckého kraje.
- Zabezpečené dopravní vazby na multimodální koridory (silnice I/10, železniční trať 030).
- Dobrá dopravní obslužnost celého území.
- Dopravní atraktivita celostátní železniční tratě 030 (Pardubice) Jaroměř – Liberec (Zittau).
- Využitelnost regionální tratě Železný Brod – Tanvald pro integrovaný systém hromadné osobní dopravy v Libereckém kraji šetrný k životnímu prostředí.
- Rozvinutý systém veřejné osobní dopravy v místním regionálním i republikovém dosahu.

Slabé stránky

- Propojení průjezdních úseků silnic I/10 a II/282, II/292 v centru Železného Brodu a jediný most přes Jizeru v tomto propojení.
- Dosud neřešený (územně i realizačně) kritický úsek silnice II/287 v části Pěnčín Bratříkov.
- Nezařazená priorita (v územním plánu) pro vymístění průjezdního úseku silnice II/292 v Železném Brodě Pelechově.
- Terénní konfigurace v úseku Semily – Železný Brod – Líšný pro umístění celostátního cyklokoridoru Jizera.
- Úseky silnic v souvislé zástavbě obcí převážně nevybavené oddělenými chodníky pro pěší.
- Zaostalý stavební a dopravně technologický stav železniční tratě 030.

Příležitosti

- Homogenizační a modernizační úpravy silniční sítě bez enormních zásahů do území.
- Vymístění silniční tranzitující nákladní dopravy z tahu silnice I/10 v úseku Harrachov – Železný Brod – Turnov na nově koncipovanou přeshraniční silniční síť, umožňující její vyloučení z hraničního přechodu CZ Harrachov / PL Sklarska Poreba.
- Optimalizace nebo modernizace železniční tratě 030.
- Urychlení integrace hromadné osobní dopravy v rámci Libereckého kraje.
- Podpora a realizace cyklokoridoru Greenway Jizera.
- Realizace jedné přehledné křižovatky silnic III/284 a III/2882 v Jílovém u Držkova, která zlepší pohledové poměry a odstraní komplikovaný průjezd obcí.

Hrozby

- Omezení atraktivity území vlivem přeložení tahu silnice I/10 (navíc časově a věcně nedořešeného).
- Konkurence nejasného řešení variantní železniční trasy Hradec Králové – Jičín – Turnov ke stávající trase Hradec Králové – Jaroměř – Turnov a s tím související odsouvání optimalizačních nebo modernizačních projektů tratě 030.
- Kolaps dopravy v území při poruše jediného mostu přes Jizeru v Železném Brodě.
- Konkurence nejasného řešení variantní trasy silnice R35 ve vztahu ke stávající trase silnice I/10 a s tím související odsouvání optimalizačních a modernizačních úprav silnice I/10.

Podmínky pro bydlení:

Silné stránky

- Dobrá dopravní dostupnost a obslužnost obcí.
- Dobrá vybavenost obcí veřejnou infrastrukturou – vodovod, částečně plynofikace.
- Dynamika a malebnost krajiny Železnobrodská a kulturně historické dědictví.
- Vysoká soudržnost obyvatel projevující se spolkovou a zájmovou činností obcí.
- Obce SO ORP mají schválené územní plány.

Slabé stránky

- Nízká dynamika nové výstavby.
- Absence kanalizace v území.
- Nedostatek pracovních příležitostí v obcích.

Příležitosti

- Dobudovat kanalizace v obcích.
- Plynofikovat území v dosahu hlavních plynovodů.
- Posílit bytovou výstavbu.

Hrozby

- Stárnutí obyvatelstva celého sledovaného území.
- Nedostatečný vnitřní potenciál obyvatelstva na území SO ORP pro samostatný populační růst.
- Úbytek zařízení občanského vybavení v obcích.

Demografie:

Silné stránky

- Sídelní atraktivitu podporují také některé demoeconomické a demosociální parametry území, značně vysoká národnostní a kulturní homogenita obyvatelstva a v některých obcích i vyšší vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Slabé stránky

- Obyvatelstvo v území žijící nemá dostatečný vnitřní potenciál pro samostatný populační růst. Jeho věková struktura je v průměru starší než věková struktura kraje a dokonce i České republiky.
- Obyvatelstvo obcí správního území SO OPR Železný Brod je jako celek i v rozhodujícím počtu případů jednotlivých obcí významně starší než obyvatelstvo Libereckého kraje a dokonce i České republiky.

Příležitosti

- Území poskytuje dostatečný prostor pro případný další populační růst.
- Sídelní atraktivita většiny obcí dokumentovaná vyššími pozitivními hodnotami míry hrubého migračního přírůstku v posledních patnácti letech je důležitým příslibem pro další demografický vývoj obyvatelstva.
- Migrační výměna dosavadního rozsahu může sice zásadním způsobem ovlivnit vývoj počtu obyvatel, ale jen v podstatně menší míře jejich věkovou strukturu.

Hrozby

- Mírný růst až stagnace početního stavu obyvatelstva sledovaného území se v současnosti jeví jako nejpravděpodobnější scénář budoucího vývoje.
- Obyvatelstvo celého sledovaného území bude s největší pravděpodobností stárnout. Forma věkových pyramid jednotlivých lokálních populací a obecné představy o perspektivách přirozené reprodukce obyvatel České republiky přitom signalizují pokračování intenzivního procesu stárnutí nejméně v dalších padesáti letech.

Občanská vybavenost:

Silné stránky

- Dostupnost zařízení občanského vybavení veřejnou dopravou.
- Dostatečná základní občanská vybavenost v obcích Zásada, Pěňčín a Železný Brod.
- Doposud zachovaná specializovaná zdravotní zařízení v Železném Brodě.
- Rovnoměrně rozložená síť základních a mateřských škol.
- Silná spolková činnost v obcích nárokuje prostory či zařízení pro činnost a setkávání.
- Dostupnost zařízení nadmístního charakteru mimo SO ORP v Turnově, Jablonci nad Nisou, Liberci, Tanvaldě a v Semilech.

Slabé stránky

- Finanční náročnost údržby a provozu zařízení školských zařízení.
- Finanční náročnost údržby sokoloven.

Příležitosti

- Rostoucí zájem o služby sociálního sektoru v důsledku stárnutí populace.
- Posílení zaměstnanosti v sektoru sociálních služeb v důsledku stárnutí populace.
- Zachování SUPŠS Železný Brod.

Hrozby

- Stárnutí populace a úbytek trvale bydlících obyvatel a s tím spojený zánik základního občanského vybavení.
- Zánik SUPŠS Železný Brod.
- Pokles ekonomických možností obyvatelstva v důsledku stárnutí obyvatelstva a růstu nezaměstnanosti a z toho vyplývající pokles poptávky po službách.

Ochrana přírody a krajiny:

Silné stránky

- Vysoký počet/výskyt VKP a ZCHÚ svědčí o nadprůměrné kvalitě přírodního prostředí.
- Vysoký počet/výskyt památných stromů a vyhlášení přírodního parku svědčí o vysoké krajinářské hodnotě území.

Slabé stránky

- Obce SO ORP na území CHKO chápou zřízení CHKO jako omezující faktor pro rozvoj sídla.

Příležitosti

- Posílení ekologické stability území ochranou přírodních prvků.
- Ochrana památných stromů – významný nástroj k uchování kulturně historického dědictví krajiny Železnobrodská.

Hrozby

- Devastování a narušení skalních masivů území PR Bučiny u Rakous a NPP Suché Skály v důsledku nevhodných opatření na podporu turismu.
- Otevření vápencových lomů Koberovy

Lesní hospodářství:

Silné stránky

- Vysoká lesnatost území SO ORP Železný Brod
- Příznivé a pestré zastoupení dřevin ve 3. lesním vegetačním stupni.
- Krajina se silným estetickým nábojem.
- Hustá síť turistických cest v lesních porostech s doplňky ve formě vyhlídkových míst a průhledů do krajiny.
- Poměrně vysoká zásoba dřevní hmoty.
- Relativně nízké ohrožení imisemi.

Slabé stránky

- Poměrně silná majetková roztržičnost (vysoký podíl vlastníků do 50 hektarů) ztěžující zpřístupnění lesa pro provedení plánovaných hospodářských opatření i při odstraňování kalamit včetně následné dopravy dřeva.
- Nevhodná dřevinná skladba – vysoký podíl smrkových porostů ve 4. a 5. lesním vegetačním stupni.
- Častý výskyt kalamitních jevů (vítr) a následná gradace lesních škůdců (kůrovec).
- Nerozpracovanost porostů obnovou.

Příležitosti

- Preferovat přirozenou druhovou skladbu při obnově lesních porostů
- Zjemnit hospodářské zásahy – zejména v obnově lesa preferovat podrostrní způsob před holosečným
- Ovlivnit drobné vlastníky lesa ve zvýšení podílu listnatých dřevin a jedle bělokoré při obnově lesa
- Zvýšit využití lesních porostů pro rekreaci a turistiku propagací regionu SO ORP Železný Brod.

Hrozby

- Větrné kalamity a následné přemnožení lesních škůdců (kůrovec).
- Od 400 metrů nad mořem ohrožení borových porostů námrazou – je nutno ji zde vyloučit z obnovy lesních porostů.
- Ohrožení lesa požáry způsobené zejména pálením klestu.
- Škody na lesních kulturách způsobené spárkatou zvěří.
- Škody na lesních sazenicích způsobené lesním škůdcem klikorohem borovým.

Krajina:

Silné stránky

- Dynamika a malebnost krajiny Železnobrodská.
- Kulturně historické dědictví krajiny Železnobrodská.
- Vysoký počet/výskyt památných stromů a vyhlášení přírodního parku svědčí o vysoké krajinářské hodnotě území.
- Všechny územní plány krajinu hodnotí jako nejsilnější faktor obcí a regulativy prostorového a funkčního uspořádání území tento aspekt dostatečně reflektují.

Slabé stránky

- Nedostatečné tempo náhradní výsadby přestárých soliterních stromů.

Příležitosti

- Ochrana kulturně historického dědictví krajiny Železnobrodská je významnou devizou tohoto území.

Hrozby

- Zarůstání krajiny náletovými dřevinami v důsledku ekonomicky vyvolaného útlumu zemědělských aktivit.
- Zalesňování krajiny v důsledku útlumu zemědělství.
- Nevhodné výsadby nepůvodních, zejména okrasných, dřevin na soukromých zahradách.

Životní prostředí:

Silné stránky

- Životní prostředí lze hodnotit jako dobré. Na území sice nejsou prováděna měření, kterými by bylo možné dokladovat hodnocení. Což ale na druhé straně dokladuje skutečnost, že situace nevyžaduje zvláštní měření či hodnocení.
- SO ORP nepatří z pohledu dlouhodobého zatížení ovzduší klasickými škodlivinami typu oxidu siřičitého či oxidů dusíku mezi rizikové oblasti v rámci Libereckého kraje.
- Na území SO ORP nejsou provozována zařízení nadmístního významu pro nakládání s odpady.
- Kvalita toků je v rámci Libereckého kraje nadprůměrná, hlavní toky Jizera a Kamenice jsou klasifikovány II. třídou jakosti – mírně znečištěná voda.
- Staré ekologické zátěže území jsou z převážné části již sanovány – nepředstavují hrozbu.

Slabé stránky

- V území byla detekována zátěž těžkými kovy na území obcí Držkov, Jílové u Držkova, Loužnice, Vlastiboř a Zásada, což je pozůstatkem sklářského průmyslu.
- Na kvalitu ovzduší v území mají zásadní vliv lokální zdroje znečišťování ovzduší.
- Lokální vytápění bude i do budoucna hlavním zdrojem emisí v území obcí.
- Nedostatečná kanalizační síť se zakončením na centrální ČOV u většiny obcí.
- Nedostatečná vodnost některých toků pro zaústění odpadních vod z místních ČOV.

Příležitosti

- Územně plánovacími a zejména ekonomickými nástroji snižovat podíl využívání méně kvalitních paliv v lokálních zdrojích.
- Realizovat protiradonová opatření při výstavbě v územích se středním a zvýšeným výskytem radonu v půdním vzduchu.
- Dobudovat kanalizace s ČOV.
- Plynofikovat obce.

Hrozby

- Vymezení Železného Brodu jako oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší v PM10 (dIL).
- Lokální epizody zhoršené imisní situace vlivem místních inverzí v územích podél Jizery a v údolích podél Žernovnicku a Kopaňského potoka.
- Ohrožení kvality vodních toků nevybudováním kanalizací s ČOV.

Zemědělství:

Silné stránky

- Zvýšení počtu zemědělských subjektů, které se projevuje výrazně pestřejším zaměřením podnikatelských aktivit.
- Potenciální zdroje znečištění ze zemědělské výroby jsou malé a roztříštěné a tudíž představují malou zátěž pro životní prostředí.
- Potenciál pro rozvoj turistického zájmu o obce, spojeného se zemědělskými aktivitami, i když nelze předpokládat zásadní význam pro styl hospodaření v obci.

Slabé stránky

- Ekonomika zemědělské výroby se pohybuje na hranici efektivní zemědělské výroby.
- Průměrné klimatické a půdní podmínky, velká svažitost a přírodní roztržitost na malé půdní celky neumožňují efektivnější zemědělství.

Příležitosti

- Příznivé podmínky pro rozvoj turistického zájmu o obce, spojeného se zemědělskými aktivitami, i když nelze předpokládat, že by to mělo zásadní význam pro styl hospodaření.
- Zvyšování stavu masného skotu, pro který je typická extenzita, menší investiční náročnost, méně nároků na pracovní síly atd. Přírodní, ekonomické i sociální podmínky pro tento obor jsou zde velmi dobré.
- Prostor pro chov menších přežvýkavců, jako jsou kozy a ovce.

Hrozby

- Zánik hospodařících subjektů v důsledku negativního ekonomického vývoje.
- Zarůstání krajiny náletovými dřevinami v důsledku ekonomicky vyvolaného útlumu zemědělských aktivit.

Přírodní podmínky:

Silné stránky

- Z pohledu přírodních podmínek lze území SO ORP Železný Brod klasifikovat jako pestré a zajímavé.
- Geomorfologie činí území dynamickým.
- Výskyt výrazných krajinných typů / skalních měst.
- Různorodost klimatických oblastí v kombinaci s geomorfologickými podmínkami činí území pestré z pohledu stanovišť pro ekosystémy.
- Vodohospodářsky významný tok Jizera a CHOPAV vypovídá o významnosti území ORP z pohledu vodohospodářského.
- Kvalita toků ORP Železný Brod je v rámci Libereckého kraje příznivá.

Slabé stránky

- Železný Brod a Líšný – území ohrožené záplavami.

Příležitosti

- Ochrana a uchování významných geomorfologických útvarů a zvyšování potenciálu přírody pro uchování diverzity ekosystémů.

Hrozby

- Potenciálně rizikový až rizikový stav vodních útvarů povrchových vod.
- Výskyt invazním druhů podél hlavních toků (křídlatka)

Horninové prostředí:

Silné stránky

- Zásadní střety s prvky ochrany přírody v souvislosti s využitím ložisek nerostných surovin a ostatními zákonem chráněnými zájmy v území SO ORP nehrozí.

Slabé stránky

- Nebyly vymezeny.

Příležitosti

- Komplexnost využití suroviny dává předpoklad dlouhodobého využívání ložisek fylitů.
- Dostatečné zásoby / rezerva karbonátových surovin.
- Využití nerostných surovin přináší zaměstnanost místního obyvatelstva.

Hrozby

- Záměr investorů na obnovení těžby břidlice (štěpné fylity) v DP Jílové u Držkova. DP navazuje přímo na obytnou zástavbu.

Cestovní ruch:

Silné stránky

- Vhodné prostředí pro rozvoj cestovního ruchu, přírodní podmínky i infrastruktura cest. ruchu.
- Hustá síť turistických tras a cyklotras.
- Územím je veden záměr Greenway Jizera – multifunkční koridor.
- Zájem obcí na podpoře nabídky cestovního ruchu.

Slabé stránky

- Nevyváženost nabídky v území.

Příležitosti

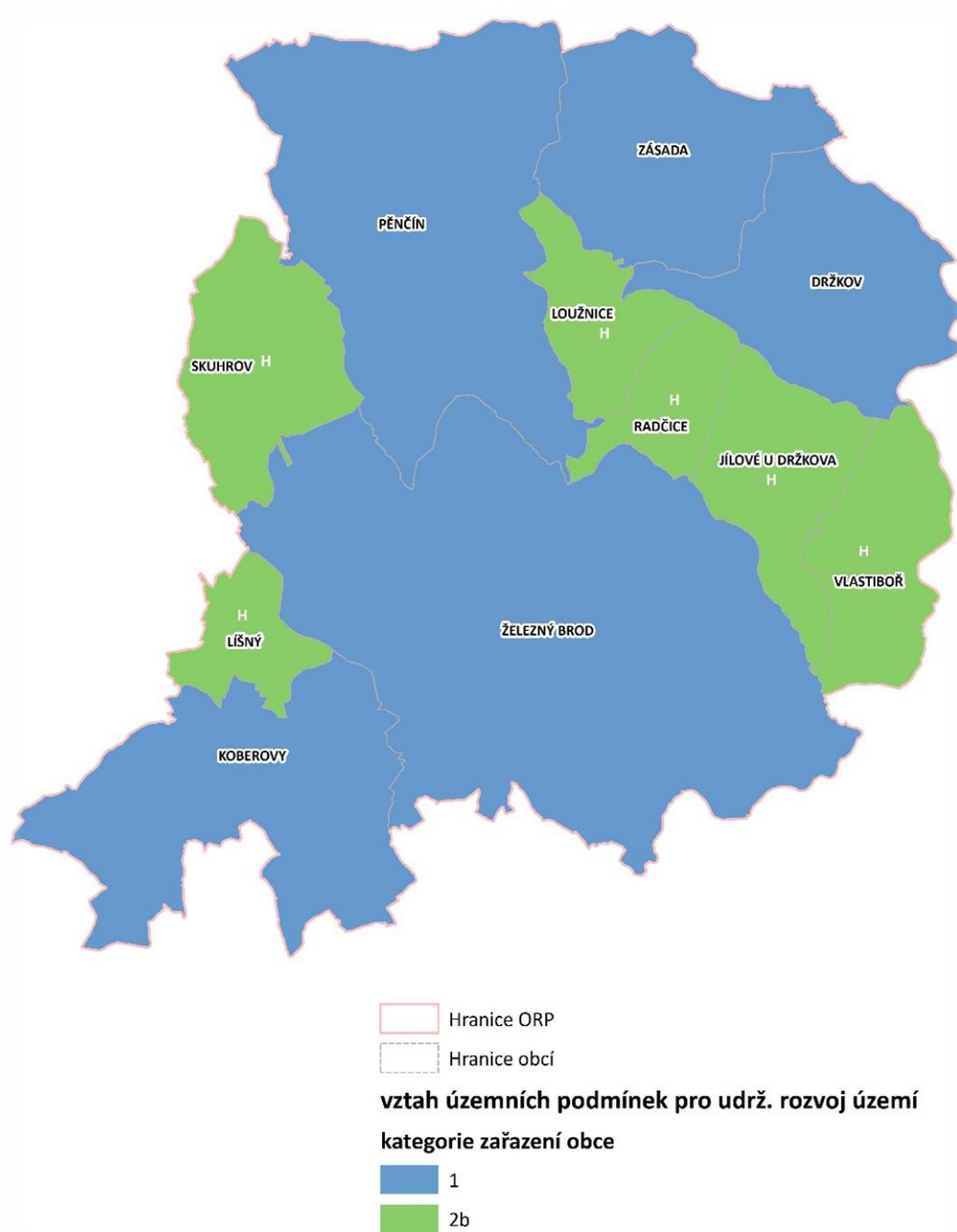
- Popularita volnočasových aktivit a všeobecná „neznalost“ území je příležitostí pro nové návštěvníky.
- Pokračující zájem obcí na podpoře nabídky cestovního ruchu.

Hrozby

- Nedokončení záměru Greenway Jizera.

Vyhodnocení vyváženosti pilířů:

	Hospodářství	Životní prostředí	Společnost	Kategorie
Držkov	+	+	+	1
Jílové u Držkova	+	-	+	2a
Koberovy	+	+	+	1
Líšný	+	-	+	2a
Loužnice	+	-	+	2a
Pěňčín	+	+	+	1
Radčice	+	-	+	2a
Skuhrov	+	-	+	2a
Vlastiboř	+	-	+	2a
Zásada	+	+	+	1
Železný Brod	+	+	+	1

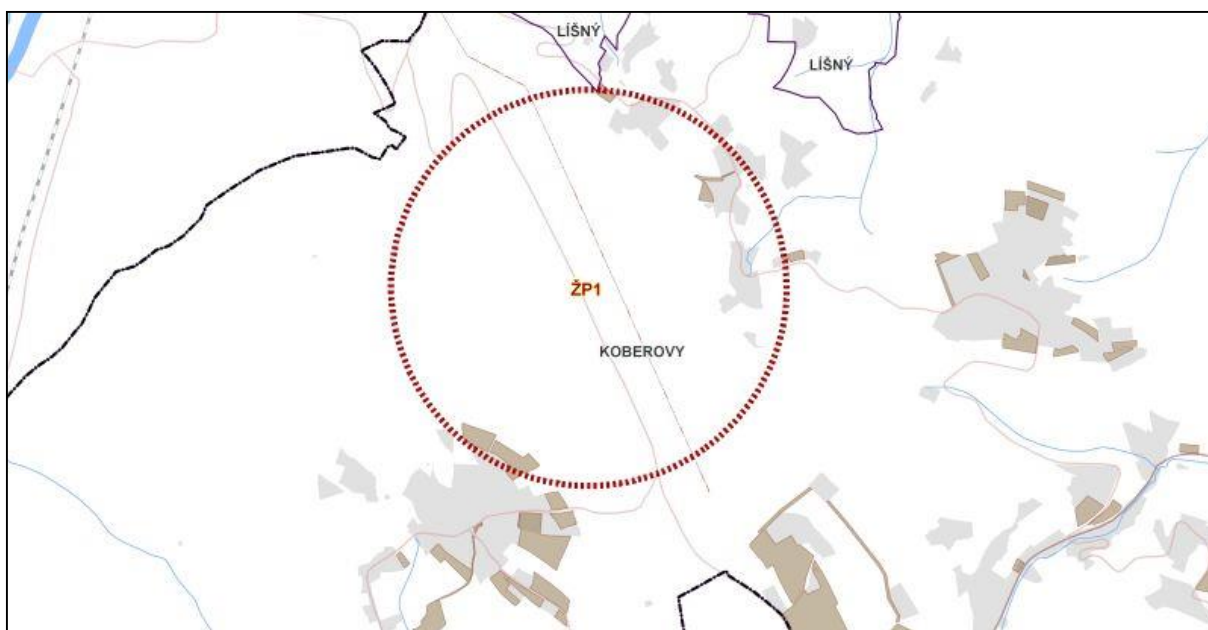
Obr. 20 – Vyhodnocení vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území v obcích ORP Železný Brod

Problémy v území

Problémy k řešení v území ORP Železný Brod.

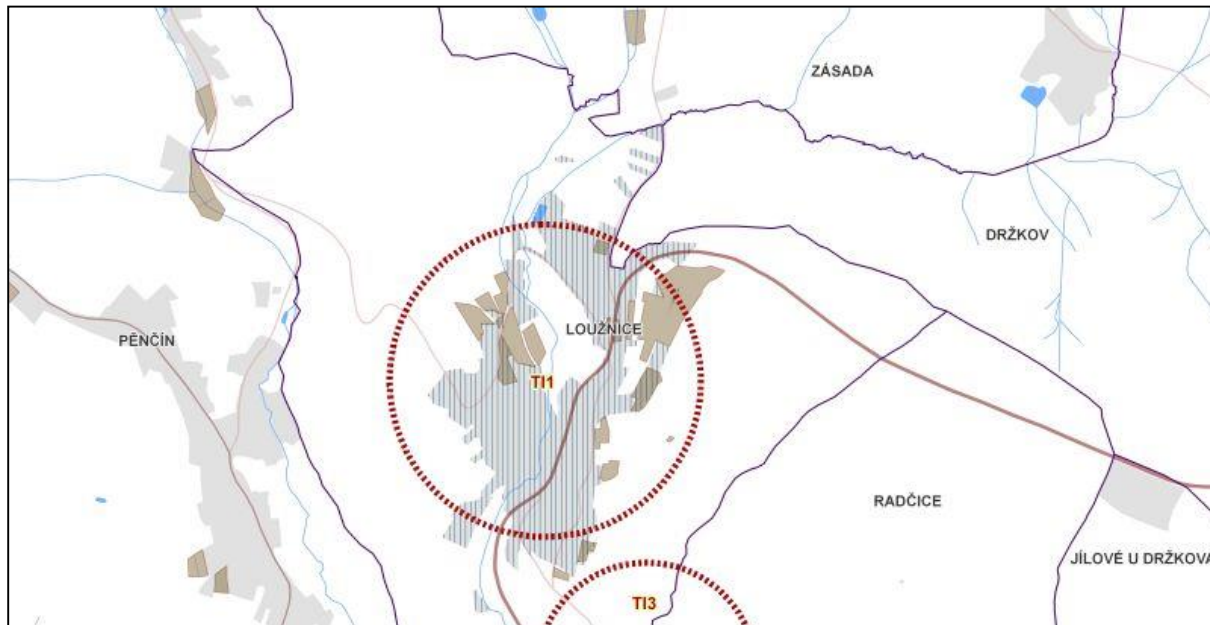
Životní prostředí:

ID	ŽP1
Název	Suché skály – záměr vedení el. energie
Obec / obce	Koberovy
Popis	Záměr distributora o propojení rozvodné soustavy a posílení zdroje el. energie je ve střetu s ochranou přírody NPR Suché skály a regionálním biocentrem.
Poznámka	

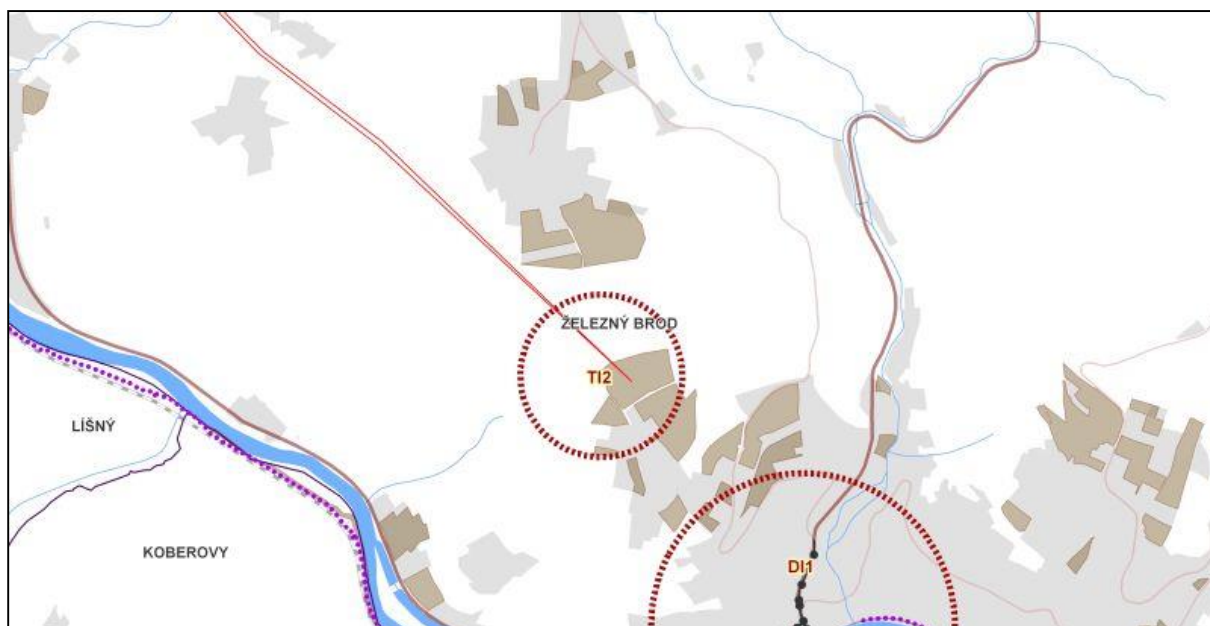

Technická infrastruktura:

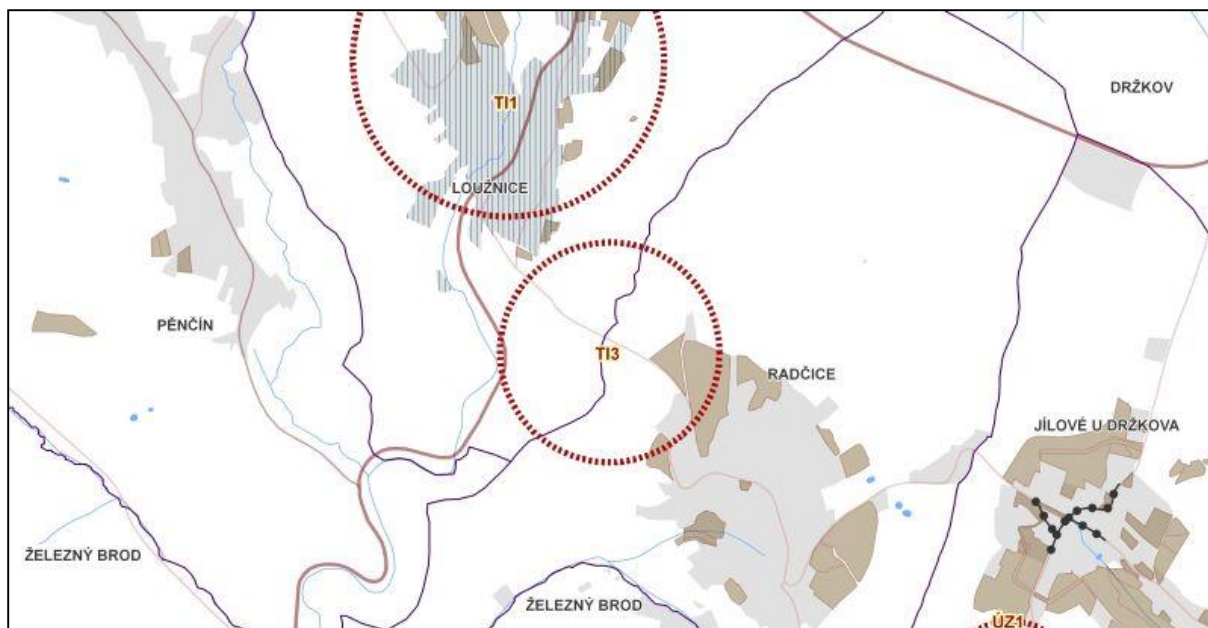
ID	T11
Název	Vodovodní infrastruktura v Loužnici
Obec / obce	Loužnice
Popis	Zcela chybějící zásobování pitnou vodou. V obci existují pouze lokální zdroje pitné vody.
Poznámka	

ID	T12
Název	Rozvodna Železný Brod
Obec / obce	Železný Brod
Popis	Záměr na výstavbu transformovny v Železném Brodě v bezprostřední blízkosti ploch pro bydlení s možností ovlivnění kvality bydlení a bezpečnosti lokality.
Poznámka	

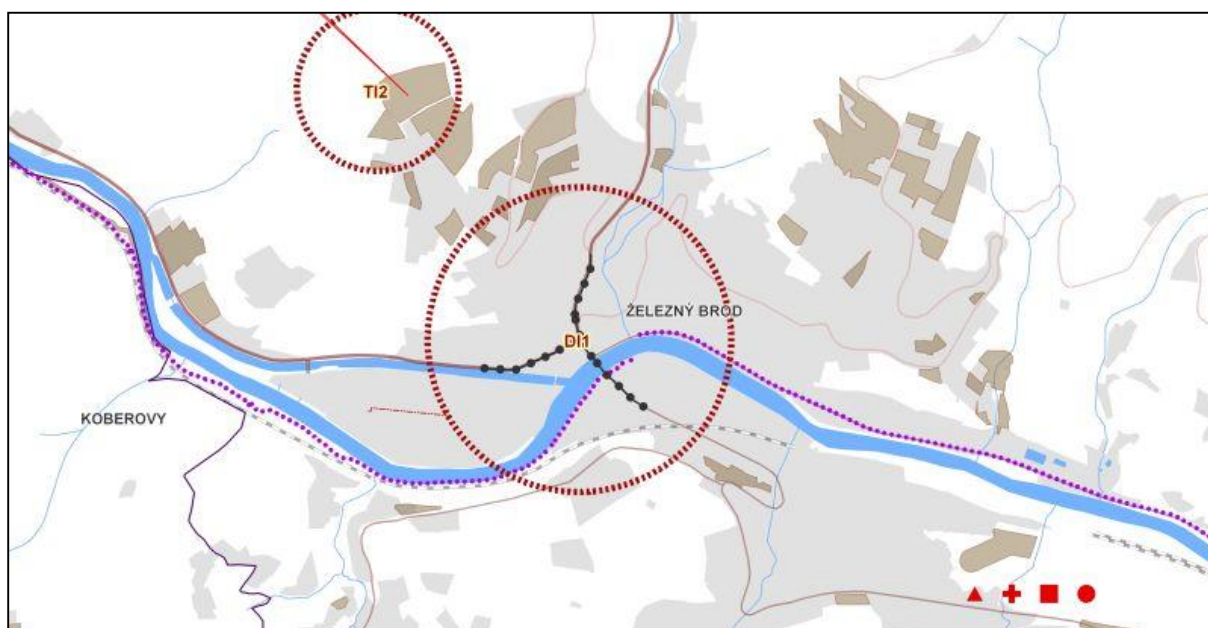

ID	T13
Název	Vodovod Radčice
Obec / obce	Radčice, Loužnice
Popis	Návaznost vodovodu z Radčic do Loužnice
Poznámka	

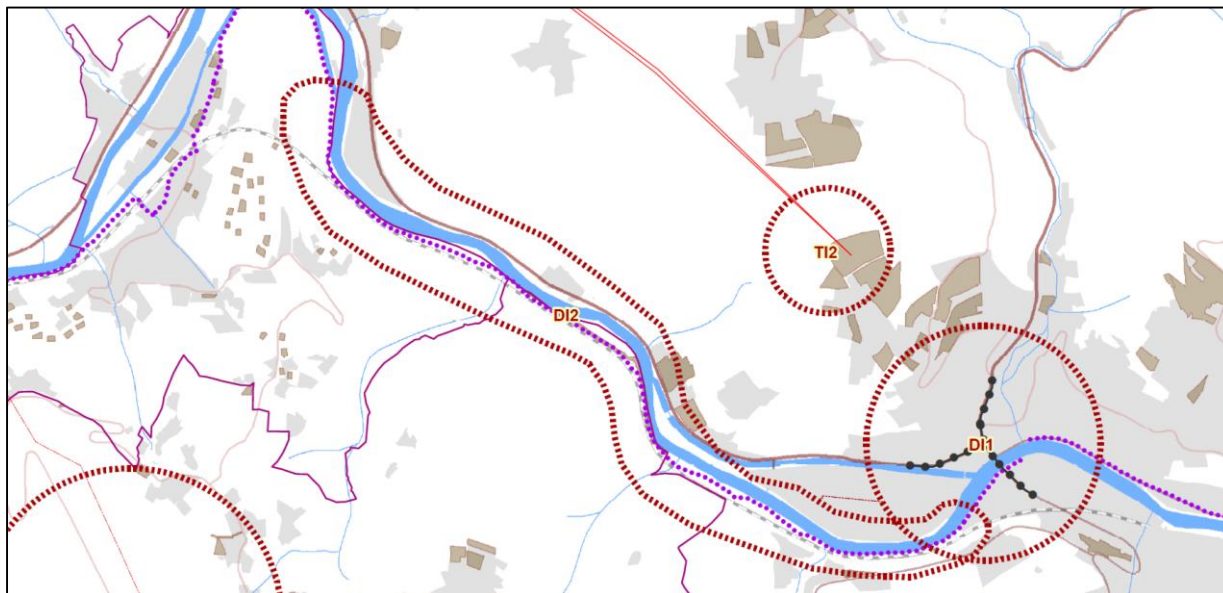

Dopravní infrastruktura:

ID	D11
Název	Zklidnění dopravy v centru Železného Brodu
Obec / obce	Železný Brod
Popis	Řešení zklidnění dopravy v centrální části města způsobem reálným a přijatelným pro správce komunikací.
Poznámka	

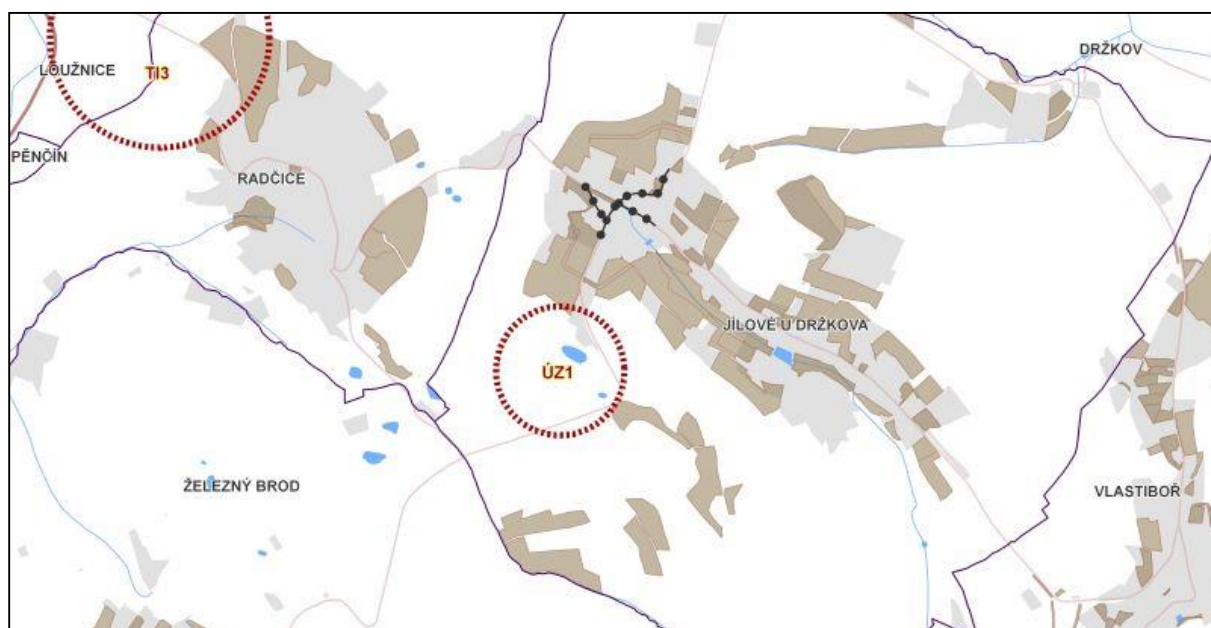

ID	D12
Název	Greenway Jizera
Obec / obce	Železný Brod, Koberovy, Líšný
Popis	Vedení plánované cyklotrasy podél železnice, v jejím ochranném pásmu a v záplavovém území Jizery
Poznámka	

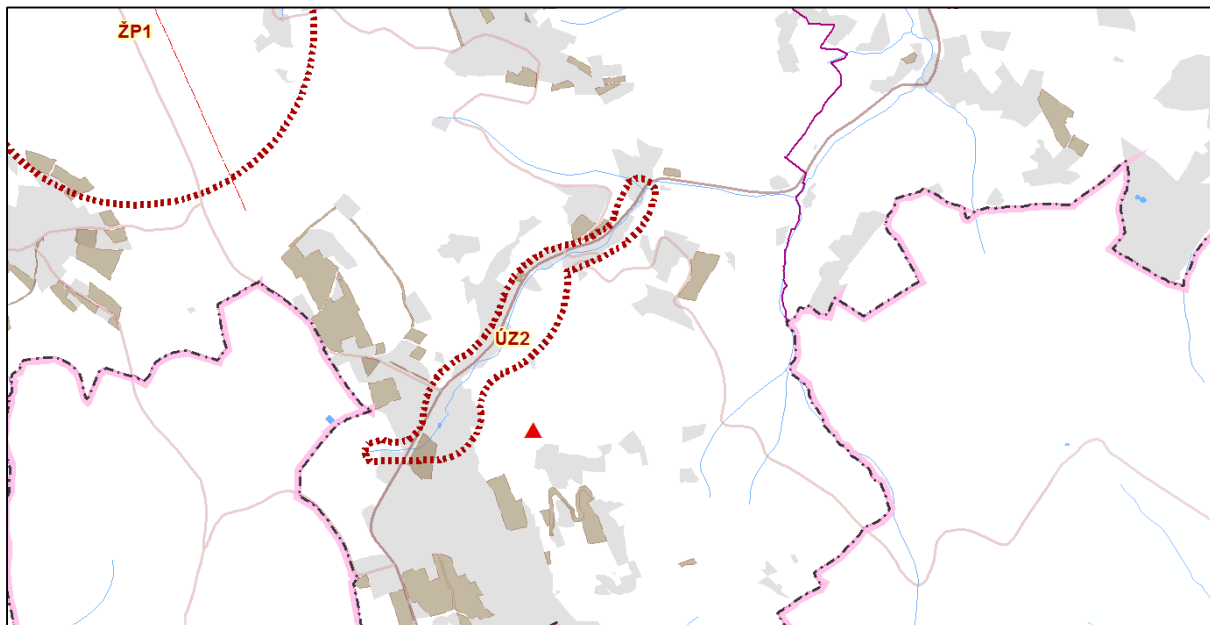
Střety záměrů na provedení změn v území navzájem

ID	ÚZ1
Název	Lom Jílové u Držkova
Obec / obce	Jílové u Držkova
Popis	Záměr vlastníka obnovit těžbu v lomě nekoresponduje se zájmem obce na využití starého lomu pro rekreační účely.
Poznámka	

ID	ÚZ2
Název	Ohrožení území zaplavením v Koberovech
Obec / obce	Koberovy
Popis	Ohrožení území zaplavením v případě náhlých přívalů vody. Střet se zastavěným územím.
Poznámka	Ohroženo cca 25 objektů podél Zbytského potoka, zpracována studie „Odtokové poměry Zbytského potoka – ČHP 1-05-02-005“. Problémem je špatný průtočný profil potoka, překážky pro tekoucí vodu...

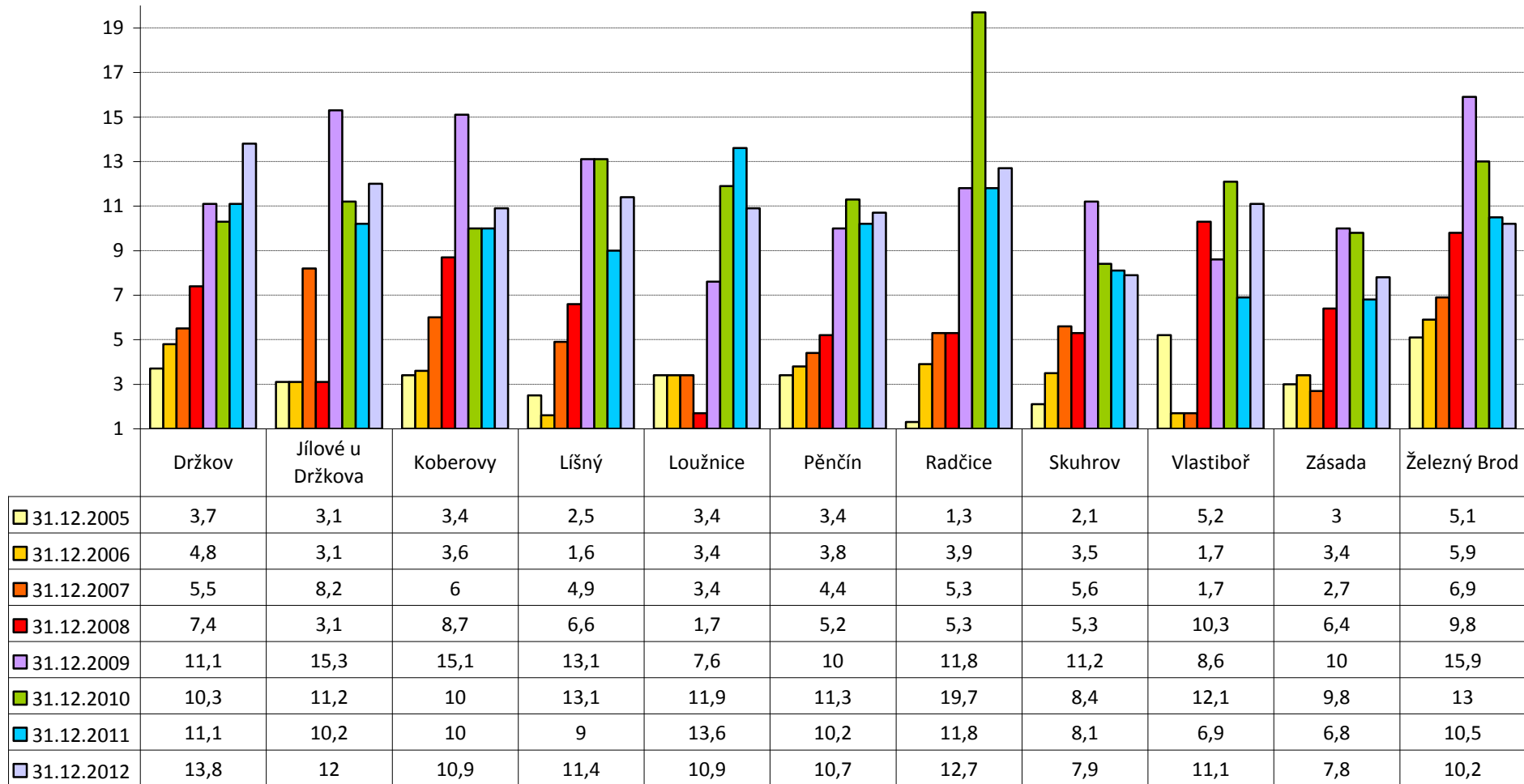

Přílohy

Tabulka vývoje počtu obyvatel

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Držkov	816	842	943	973	1 194	926	986	705	728	653	538	530	572	558
Jílové u Držkova	538	587	625	679	722	585	598	392	331	268	260	232	202	209
Koberovy	1 191	1 231	1 194	1 265	1 302	1 272	1 512	1 076	1 071	1 066	1 032	919	952	1 008
Líšný	316	435	521	467	613	587	705	503	455	418	324	243	244	275
Loužnice	328	416	444	423	449	444	437	342	323	250	217	193	199	215
Pěnčín	2 524	2 791	2 969	2 995	3 196	3 024	3 645	2 210	2 361	2 132	1 911	1 616	1 679	1 923
Radčice	347	446	422	389	432	405	475	302	316	283	239	187	152	170
Skuhrov	732	717	820	1 018	994	909	1 011	676	590	537	554	505	498	527
Vlastiboř	528	658	571	578	618	535	518	324	295	252	187	134	125	132
Zásada	942	1 139	1 268	1 242	1 481	1 372	1 621	1 167	1 159	1 028	1 022	904	841	888
Železný Brod	5 430	6 107	6 339	6 185	6 579	6 152	6 788	5 170	5 441	5 663	7 099	6 826	6 544	6 448
celkem	13 692	15 369	16 116	16 214	17 580	16 211	18 296	12 867	13 070	12 550	13 383	12 289	12 008	12 353

Nezaměstnanost v obcích ORP 2005-2012

Přehled platné územně plánovací dokumentace v ORP Železný Brod

	nabytí účinnosti	zpracovatel
1. Držkov	28. 10. 2014 (ÚP)	Archservis Liberec, Ing. arch. Miloslav Štěpánek
2. Jílové u Držkova	21. 10. 2011 (ÚP)	SURPMO, a.s., projektové středisko Hradec Králové
3. Koberovy	4. 1. 2013 (ÚP)	SURPMO, a.s., projektové středisko Hradec Králové
4. Líšný	5. 11. 2014 (ÚP)	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice
5. Loužnice	27. 2. 2011 (ÚPNSÚ, Z2)	Ing. arch. Jitka Mejsnarová
6. Pěnčín	7. 7. 2010 (ÚPNSÚ, Z5)	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice
7. Radčice	14. 9. 2012 (ÚP)	Žaluda, projektová kancelář
8. Skuhrov	10. 10. 2012 (ÚP)	SURPMO, a.s., projektové středisko Hradec Králové
9. Vlastiboř	2. 10. 2014 (ÚP, Z1)	Archservis Liberec, Ing. arch. Miloslav Štěpánek
10. Zásada	28. 6. 2014 (ÚP, Z1)	Archservis Liberec, Ing. arch. Miloslav Štěpánek
11. Železný Brod	27. 12. 2008	SAUL Liberec, Ing. arch. Jiří Plašil